

Městská knihovna v Praze

CENA
JIŘÍHO
ORTENA

HNÍZDA

Kateřina Kováčová

Praha
2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

Půjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

Zpřístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

Pořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Hnízda

Kateřina Kováčová

Znění tohoto textu vychází z díla Hnízda tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím CKK sv. Vojtěcha v roce 2005 (KOVÁČOVÁ, Kateřina. *Hnízda*. Ústí nad Labem: CKK sv. Vojtěcha, 2005. 156 s. Elipsa, sv. 10. ISBN 80-239-5622-1.).

---

§

Text díla (Kateřina Kováčová: Hnízda), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Citační záznam této e-knihy:

KOVÁČOVÁ, Kateřina. *Hnízda* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2017 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. ISBN 978-80-7532-235-7 (pdf).

Dostupné z:

<http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/27/08/61/hnizda.pdf>.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a tiráž), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 3. 2. 2017.

Obsah

Zakřečím	8
Ztratím	9
Přerazím	10
Štípnu	10
Vyhrabu	11
Zabolím	13
Zakašlu	13
Přivezu	14
Rozpukám	15
Pohladím	16
Ztrouchnivím	17
Uvidím	18
Spálím	19
Spolknu	20
Zachrčím	21
Přežiju	22
Pohřbím	23
Popadám	25
Nakrájím	26
Namaluju	27
Vypiju	28
Pochopím	29
Otevřu	30
Napíšu	31
Zašlápnu	32
Zabzučím	33
Vzbudím	34
Umřu	35
Zdědím	35
Utopím	36
Oslepnu	36
Najdu	37

Z vrány napršelo	38
V kotelně	39
V rybě	46
V modřinách	64
V křídlech.....	87
V broucích.....	92
Sršní kámen	96
Pod Sršním kamenem	97
Návrat pod Sršní kámen.....	134

V křivých stromech se krčí chuchvalce hnízd. Jsou zapřená do vlhkých větví. Na jejich dnech se bělají zkřížená a přes sebe naházená ptáčata. Roztrhané stěny domovů jsou ostré, protože z nich trčí hubené trávy. Bude to trvat několik set let. Křehoučká těla totiž hned tak nevypadnou do věčnosti, kde se zapomíná i na bolest.

Ostrá stébla trávy jsou zahryzlá do práchnivějících trupů, a tak jsou ta kostřátka skrz naskrz obejmuta a prostoupena domovem.

Zakřečím

Ztratím...

Mezi starými prsty se jí třese jablko. Okrajuje ho ostrým nožem a sloupnutá, sklepem načichlá slupka se jí vlhce omotává kolem ruky. „Jež, jak sou ty jabka špatný.“ Vždy, když se jablko rozkrojí, objeví se nahnílý jádřinec. Alespoň tam nějaký je, pomyslela si její vnučka. V jejích snech se totiž vnitřek jablek najednou úplně ztratil.

Jsou prachovitá a drolí se. Jako by je něco vyhryzalo. Babiččina jablka jsou jiná. Nahnědlá hmota se roztéká po struhadle. „V zimě budou taky dobrý.“ Všechny shnilé a strašně podstatné jádřince padají do koše.

„Mamka je moc špatná.“ řekne babička. Vypadá to, jako by si strouhala prsty. Jak to, že vždycky ví, na co myslím? „Nechceš pomoci?“ zeptá se vnučka a už se taky vevnitř bortí a už se taky celá třese a roztrhává ty načnutý jablka. Dychtivě hází nanicovatá jádra do koše. Něco v těch jablkách přece musí být.

Přerazím...

V tom kříži se dalo tušit všelicos. Byl vysekán do štítu jejich domu v místě, kde byla půda. Jen jeden dům měl v Dětrichovci tak zářivou střechu, že jí bylo vidět až od zříceniny husitského kostela. Na půdu nesměl, protože se tam prý jednou někdo propadl stropem přímo do kuchyně. Našli ho zkrouceného, mrtvého. Ten člověk se na něj díval z kříže. Měl zmatený a udivený pohled. Nemohl pochopit své přeražené tělo. „Je tam, no fakt tam je. Viděl sem ho.“ Tahal pak celý den tetu za rukáv. „Ale houbys viděl.“ Teta omývala mrkev, škrábala mrkev a sekala do mrkve. „Tak se pod’ podívat!“ škemral a už téměř brečel, a tak se teta zbavila nože a přilnuté kůže mrkví a šla s ním před dům. Oba se upřeně dívali na kříž. „No vidíš, houby tam je.“ Řekla teta a šla doničit tu mrkev. Měla od ní vlhké oranžové ruce.

Štípnu...

Dneska se s ní zase bavil. Byla opilá. Řekla mu, že v něm přece nemůže být ďábel, když miluje labutě. On má ale rád i supy. Mají krásnou anatomii. Labutí krk, matčinu pleš a orlí zobák. Také trhají maso povadlých mršin, štípnají jejich rozteklé tkáně... ale tam už se dostat nechtěl.

Vyhrabu...

Byla tak malá, tak malinká. Ještě jí nebylo ani tolik, co by se za nehet vešlo, a už byla odkázána sama na sebe.

Všechno mžouralo do mrazivého rána. Na nádraží čekaly dvě postavy na vlak. Malá, zaoblená, a delší, štíhlá. Babička měla ten den obzvlášť dětské oči. A ta dlouhá vnučka zase tak stařecký pohled a vrásku uprostřed čela. Jako by jí něco nařízlo měkkou kůži. Při bližším prozkoumání ta její prasklina byla daleko viditelnější než zubožená tvář její babičky. Vždyť tam se to dalo tak krásně předpokládat. Na mladém čele však vrásky zarazí hned na první pohled a všimne si jich úplně každý. V tomhle zakaboněném čele bylo mnoho nakažlivých smutků a to z téhle osoby dělalo zajímavý kontrast mladé postavy s počínajícím náznakem přeraženosti a tváře, ve které byly zabodnuté černé pichlavé oči v konečném stadiu přeraženosti. Babička to všechno ví, a tak se snaží komunikovat. Prsty si přejíždí rozklepanou bradu. „Ta doba. Každý si stěžuje. Můj pane, jak já poslouchám někdy ty prodavačky, co oni dávaj dětem... Brečet by člověk musel.“ Menší, o mnoho tisíc let mladší postava si znovu žmoulá rozklepanou bradu a ta fosílie jen zamžourá, protože ví, že ať odpoví cokoli, vždy to dopadne stejně. Na nádraží se spousta lidí otáčí, protože vidí, že v té vrásce je spousta servaných křídel, která se kdysi snažila létat a taky letěla, odtrhující se od masa trupu. Pak si ale také všichni uvědomili, že to byl strašlivě krátký a beznadějný let a že se to už nikdy nesmí opakovat.

„Můj pane, když si vzpomenu, jak jsme za války museli jíst.“ Přejížděla si obličej a konečně to vypadalo, že stárne. Vnučka se trošku uklidnila. Babička věděla, že vlak jede až za deset minut, a tak pokračovala.

„Jež, to ti musím povědět, jak se mi jednou zdál takovej blbej sen. To ti byla taková věc. Moje teta, víš, já ji měla tak ráda, byla strašně hodná a strejček Rolin pro ni tak plakal, když zemřela. A já šla na její

hrob, víš... dát tam kytičky do Frýdlantu. A tak jsem tam hledala ten hrob a on nikde nebyl, jež já tak brečela a hledala ten hrob, až ke mně přišel jeden pán, ptal se mě, proč jako brečím. Tak jsem mu řekla, že jako hledám ten hrob, víš, a on, že mi pomůže. Tak jsme hledali spolu a představ si, on byl zahrabanej pod hlínou. Byla vidět jen stužka, na kteréj bylo... Tarabovi, a tak jsem ho odhrabala a upravili jsme ho spolu s tím pánem. No a pak du domů a v noci se mi zdá sen, vidim jen bílou tetu, tak jako tebe sem ji viděla, a ta mi řekla takovym klidnym hlasem: ‚Děkuju, že si upravila můj hrob.‘ A já ji pojdám: ‚Ale teto, dyť si mrtvá. Jak to víš?‘ A ona pojdá: ‚Já vim všechno. Vím i kdo vzal věci.‘ Tak jsem chvíli nevěděla. ‚A teto, a jak se tam máš?‘ zeptala jsem se a ona jenom rozhodila rukama a řekla ‚Á‘ a zmizela.“

Vnuče jel právě vlak, když se chtěla zeptat, jestli se babička přece jenom nějak nedozvěděla, kdo vlastně vzal ty věci. Pak si ale řekla, že na tom vlastně ani vůbec nezáleží, a naklonila se, aby na ni babička dosáhla. Babička vždy dělala malinký křížek někde tam, kde jsou pohřbené ty roztrhané trupy. Pak už jen mávala slepě do úplně jiného vagónu a zkoušela si vzpomenout, jaké věci jí to vlastně někdo vzal.

Zabolím...

Trochu mu prokousla ret, když se ho snažila políbit. Trochu si při tom uštípla kus zubu. Spadli si přímo do vlhkých úst, až je to hodně zbolelo. Myslela si, že se zmrzačili navzájem, ale jemu se už po týdnu odloupl poslední kus strupu.

Zakašlu...

Kaše. Má zvláštní roztrhaný kašel. Směje se. Nemá obyčejný smích. Jako by si musela vyrazit dech, když se chce zasmát. Kolem ní se povalují nakousané kosti. Psi nadělají strašnej nepořádek. Je slyšet tlumený křupot z tlam. Olíznou mastný povrch kosti a poté prokousnou měkké části. Vytrvale je drtí svými špičatými zuby a vrčí na všechny kolem. Mají zatraceně silné čelisti. Alespoň už se vyřešil ten problém s krysou. Myslela si, že ji někdo hodil přes plot. Bylo to obrovské tělo s odtrženou hlavou. Bála se, že to udělal někdo, kdo ji opravdu nemá rád. Pak viděla jednoho ze svých oblíbených čoklů, jak olizoval hnědou chlupatou hlavu. Všechno bylo tedy v naprostém pořádku, až na ten divný kašel.

Přivezu...

Je červeně. Jako když mu vypadl první mléčný zub a on musel chytat krev do vlhkého kapesníku, aby se celý nepokrvácel.

Je modře. Když prohmatával modřiny chrpového pole a rval kytky po trsech. Chtěl jí dát něco, aby mu ještě neumřela.

Zavzpomínal na dva obrovské pomeranče, které jí jednou přinesl. Vlak právě projížděl kolem tří křížů, rozpřažených doširoka na jedné z ústeckých skal. Začínal podzim. Bylo červeně. Jen kříže rozsekávaly vzduch, který připomínal sedlou krev. Na podzimu je nejkrásnější západ slunce a suché listy. Dneska mu řekli, že je to vlastně všechno jenom jeho vina. Že ji vlastně dorazil. Omdlela v obýváku. Psi jí olizovali obličej. Ještě že musí odjet. Do sedmého patra na koleji nikdo bezhlavou krysou nehodí. Zasmál se. Vždyť je to blbost. On za to přece jenom nemůže. Na Ústí je nejkrásnější cesta tam a někdy i cesta zpátky. Tak se hezky usadím a poletím podél Labe, stejně jako podél létají odlesky oken vlaku. Vypadají jako páteř dinosaura. Labe má růžový nádech. Kříže se ho chtěly dotknout. Ne, už je nevidí. Tohle je naštěstí hodně rychlý vlak. Chce jí něco dát. Musí jí něco přivést, aby tohle všechno pochopila.

Rozpukám...

Podíval bych se na to z hadí perspektivy. Země je v Dětrichovci stejně mazlavá, když naprší, jako všude jinde. Tráva roste výš, protože ji nikdo neseká. Bodláky jsou obaleny housenkami, z kterých se každoročně vylíhne strašně moc motýlů. Když jsem tam byl naposled, vyrazilo jich proti mně celé hejno. Stará silnice, která se plazí skrz ves, je rozpukaná jako tvoje rty. Když je léto, tak se v těch puklinách škvaří asfalt. Tato silnice je obrostlá lesy, které jsi vysázela. Každého slepýše považuješ za převlečenou zmiji a zmije se musí pořádně přeseknout, aby neuštkla.

Kdybych se na to podíval z ptačí perspektivy, viděl bych kříž našeho domu a nejspíš bych se zabil o špičky tvých borovic, protože jsou příliš vysoké na jakákoliv křídla. Jednou ti do kuchyně vletěl poraněný pták a spadl do vroucí vody.

Mohl bych tyto dva pohledy spojit a vzápětí by tu byla poprášená můra, která zalézala do koutů, když byl den, a létala ke kříži, když byla noc. Taky se mi otírala o tváře, když jsem seděl v noci u studně a snažil se to všechno pochopit. Trochu mě to strašilo, a tak jsi ji, zrovna když byl den, rozmazala prstem a její zbytky zasunula někam do kouta.

Dělala jsi nám smaženici z hub, které rostly úplně všude, a až po létech jsme si přečetli v atlase, že ve větším množství můžou vést k rozkladu ledvin. To jsi nemohla pochopit zase ty. Tak jsi jenom zakroutila hlavou a už jsi ty prašivky *asi* nesbírala.

Teď mi vysvětli, jak ses na to celou tu dobu dívala ty.

Pohládím...

Milana nemá nikdo z rodiny moc rád, snad jen jeho matka ho vždy ochraňovala před otčímem a ostatními. Není proto divu, že se Milan často rozzuří. Jednou hodil po svém mladším sourozenci sekyrku. Ta mu sedřela polovinu zad. Milan je takový člověčí hrbol. Nemůže slavit narozeniny ani Vánoce. Chleba si smí namazat jen třikrát denně a nemůže si vzít máslo, protože to je určeno ostatním členům rodiny. On si maže chleba s hořčicí. Když mu ještě nebylo ani 15 let, podpálil otčímovi kůlnu. Tenkrát na něj vzal otčím pistoli, ale to není tak překvapivé, protože otčím bere pistoli na každého. Ten už toho ve svém životě hodně zabil. Když byste se Milana zeptali, proč kope holky do přirození, až si chodí maminky stěžovat, že jsou jejich dcery v klíně promodralé, odpoví: „Protože fotr je hovado,“ a zcela vás odzbrojí tímto argumentem. Stejně ho jednou jistojistě zabije, protože už teď to plánuje a je to hodně průhledný a šílený plán. Dívky s chrpovými klíny nakonec stejně hlavně jemu pláčou do klína. On má totiž charisma a to je to nejpodstatnější. Tlusté rty a jizvu nad obočím. Taky nepřírozeně žluté vlasy. Vypadají jako pšenice. Jsou tvrdé jako plevy. Má ostrý smích a ostré rysy. Snad jen jeho matka ví, že to vlastně ani není jeho chyba. Taky se ho nebojí, a dokáže ho dokonce i pohládit.

Ztrouchnivím...

Nemohl se na to dívat. Viselo to na jedné tmavé a tenké nitce zakrvácené kůže. Proč tam jen lez! „Pročs tam lez!“ zařvala na něho teta. „Dyť víš, jak je Azor vzteklej!“ Vždyť věděl, jak je Azor vzteklej. Ale on mu chtěl dát nažrat, když už dva dny nic nedostal, a teď budou muset Azora utratit, protože Martinovi málem ukousl přirození. „Zabiju tu svini.“ řekl otčím a odešel se svou puškou na dvůr. Ale dyť já ani nechci, aby chcípnul. Teta mu obvazovala zbytek jeho klukovství. „Bude to dobrý, neboj.“

„Ale dyť já ani nechci, aby chcípnul!“

„Ale je to nebezpečnej čokl.“ Ozvala se rána. Otčím vešel s flintou do pokoje. „Už chcípнул.“ Martin sebou cukal při sebemenším dotyku. Byl ještě v šoku. Azorovu mrtvolu zakopali na zahradě přímo pod rybízem. Martin nakonec bude moct mít děti. To je fajn. Dělají si z něho srandu. Jeho bratr nosí plechový hrnek připevněný na teplácích vždy, když jde krmit slepice. Viděla to i ona. Zkoumala jeho krvavou ránu a teď se na něho dívá tak zvláštně. Vzpomněl si, že se takhle dívala na včelu, která jí posla v dlani. Přímo na čáře života. Odhodila ji do trávy, aby ztrouchnivěla někde na čtyřlístku.

Uvidím...

Potápěla jsem se do inkoustu a narážela do útesů ze světél pouličních lamp. Malá holčička se proti mně zmateně motala v pavučině tuhnoucího vzduchu. Na Mírovém náměstí bylo zase plno holubů. Popelových ptáků, nemocných, zatraceně tlustých nelétavých ptáků.

Natočila se ke mně. Jedno oko kaštanově stíralo kontury tonoucího světa, druhé bylo vyloupanuté a křečovitě otevřené víčko nemělo čemu patřit. Ona se dusila v kalužích a zarůstala do bláta. Bílýma rukama melírovala tmu, osahávala tvrdé zdi nepřístupných domů. Ani jsem si nevšimla, jak se ta tma strašně přiblížila. Vždyť to ona úplně všem zkrabatila tváře a nadělala z kuřat holuby.

Holčička se hodně dívala lidem do očí a hledala. Já kolem ní prošla, jako se prochází kolem mrtvého kotěte. Všimla jsem si, že ten večer jediná neměla v obličeji rysy chrliče.

Spálím...

„Hledali jsme husí pera a pak je dlouho mastily svými prsty, až se chmýří úplně slepilo. Pak jsme odtrhávali části husích per a rozměňovali zbytky zlomených dutých husích per a do trávy jsme házeli všechny ty zdeformovaný husí pera...“

„A co jste ještě dělali?“

„Trochu sme se smáli a trochu sme si hráli s husími pery.“

„Ale vždyť ste se jednou tak strašně rozzuřili a stloukli jste ho. Ale strašně moc ste ho stloukli. Ani na to už si nepamatujete?“

„No, trochu sme to přehnali, to je fakt.“

„A co bylo dál?“

„Všechno sme to museli spálit. Na zahradě z toho byl strašnej bordel. Taky sme tam vždycky chodili bosí, a tak se nám zarážely ty pera do pat. Tak sme to vzali všechno na hromadu a nechali shořet.“

Spolknu...

„Bude válka, Poláci to už hlásej. Ne... já to jako nemyslím špatně, rozumíš mi jo? Bude, prostě bude, to je bez deb... bez diskusí.“

On už se dočista pomátl. Vždyť mluví z cesty. Barák se mu hroutl nad hlavou. Bydlí strašně daleko od lidí. Všechny náboje už vystřílel a teď má jenom prázdnou pistoli a žádné terče.

„A co Martin a Milan a ostatní kluci?“ zeptala se na jeho děti. Zrudl, chvíli se snažil uspořádat větu a pak se rozkřičel.

„Ty hajzli, já sem jim řek, ať mi jako nechoděj na voči a že je zabiju, jesli přijdou. Mi řek, že sem kretén... tak sem na něj zamířil a on zdrhnul. Ze mě nikdo vola dělat nebude. Já si kůlivá takovej hajzlům nebudu vodtrhávat vod huby.“

Celý dům je prolezlý plísní. Nevětrá. Věčně jenom stojí u okna a číhá. Má vychrtlého hnusného psa, který se válí ve svém kotci a šílí hladem. Jmenuje se Blesk a my ho vždycky chodili koupat do potoka.

„Komín se ti bortí, máš ho nakřivo.“ Řekla venku u branky. Celý dům praskal a propadal se a ono by možná bylo lepší, kdyby na něj celá ta jeho zřícenina spadla. Ne, já to jako nemyslím špatně, jenom mi to tu všechno připadá prokleté. Zarostlá zahrada plná zmijí. Letos se jich urodilo co možná nejvíc. Schovávají se za zdmi, pod kameny, všude. Jedna otrhaná poničená slepice a trochu zabíty beran, kterému se srst lepí do špinavých chuchvalců a který už ani nemůže chodit.

„To je od těch letadel, jak lítaj přes ten komín. Válka, víš, ta bude..., já to nemyslím špatně, ale přežijou jen ty, co budou jako... připravený, víš?“ a pohladil ji po tváři rozklepanou vychlastanou tlapou. A naznačil, že ona to teda asi nebude. „Zachrání se tak třetina a já bych ti dal nějaký zavařeniny, ale musím mít pro sebe, víš... já budu do těch letadel střílet.“ Tak už aby šla.

„Tak já už musím, strejdo, měj se tady hezky.“

„Já, to ti musím říct, že mi není dobře. Krev ze mě de...“

A jak se vzdalovala od branky, už na to ani nemyslela. Strojda už toho ve svém životě hodně zabil. Jednou se napil piva, do kterého vletěla obrovská masařka. Tak ji spolkl a pak měl celý den obličej rudý od zvracení, protože stále cítil to ohromné muší tělo v krku. Tohle bude asi jedna z věcí, které by si z něho chtěla zapamatovat.

Zachrčím...

Seděly u rybníka a pozorovaly teplické lesy. Byly žíhané koncem léta, třebaže slunce stále pražilo a nechtělo se jen tak vzdát podzimnímu mokvání. Opalovaly si tváře, které byly ještě nedotčené časem. Jenom když se podívaly do slunce, tak se prudce zkrabatily. Debatovaly o těch zoufale krásných sportovcích, o jejich tělech, očích, bradách a o tom, jak ty dvě musí neustále škrabat jejich oči ze svých pat. Z přemítání je vyrušil párek labutí, který se snažil vyžebrot na té jedné, ošklivější, kousek nektarinky. Zakousla se do ní jako by ji chtěla sníst celou naráz, aby labutě nevyšly na břeh. Čúrek lepkavé šťávy jí stékal z koutku. Utřela ho hřbetem ruky a začala se smát té krásnější, která ve snaze pohladit jednu labuť po vytahaném krku, vběhla do vody a stala se terčem jejich dotěrných zobáků. Ta ošklivější po nich hodila velkou pecku a představila si, jak by jim zauzlovala krky, k sobě, jak by se jedna zrcadlila v druhé až do omrzení. Labutě se dali na úprk, tak aby na ně její závist nedosáhla. Zauzlovala by je a možná by je stlačila, aby zachrčely. Zatím po nich hodila jen pecku, ale to jen pro začátek.

„Ty si blbá! Co to děláš, dyť jí to praštilo.“ Zakřičela ta směšná krásnější dívka v zamáčených kalhotách. Ta ošklivější začala jíst další nektarinku. Počasí bylo opravdu nádherné. Vše nasvědčovalo tomu, že slunce se snad nikdy nevzdá. Do ruda opalovalo tváře mladých dívek. Zase seděly vedle sebe a zase debatovaly. Tentokrát byl na seznamu Roman. Má krásné velké dlaně a hnědé oči. To už se té ošklivější ale nelíbilo, že se jí spálil obličej, a protože ví, že její

babička vypadá jako křížala, rozhodla se jít domů. Obklopovaly je zapálené lesy. V dálce byly vidět dvě bílé přeražené šmouhy, které se už zase nedostaly na břeh.

Přežiju...

Seděla u svého stolku. Měla tam rozházené pletení a v rukou držela umaštěný dopis. Stránka byla téměř prázdná.

Ta jediná věta od syna jí úplně zamotala hlavu: „Mnoho mrtvých, mnoho zabitých.“

„Co to... ja nevim, jakou hovadinu to zase poslal.

No podivej.“ Před měsícem ho srazilo auto. Ležel na silnici a hlavu měl obalenou zaschlou krví, když ho našli. Měl rozseknuté čelo a byl opilý. Dva dny strávil v nemocnici, pak podepsal revers. Byl polámaný a potřeboval pít. On už toho ve svém životě hodně přežil. Není tedy divu, že došel z Frýdlantu až do Dětrichovce pěšky. „Kdepak, ten už jinej nebude.“

Trošku se roztrásla a chtělo se jí zvracet. Všechno je to teďka nějaký špatný. Schovala si dopis do bible, jako by už žádný jiný nečekala.

Pohřbím...

Do vlasů mu to všechno zapadlo a zamastilo se to do černé barvy. Pak také v očích to měl, ale tam se to smíchalo se zelenou, a tak vytvořilo jenom zvláštní odstín zmuchlaného mechu. On zapálil včely. Říkal si neustále dokola a tupě zíral na svého šestiletého syna. On ta stvoření uškvařil. A nevěděl a nedokázal pochopit, kde se to v tom klukovi vzalo, vždyť měl tak krásné kudrnaté vlásky a jeho ruce měly tendenci vše neustále jenom objímat. Dítě mělo usoplenou tvář, zalepenou do slz, a stále poňňukávalo. Otec má tak zmuchlaný pohled! Neměla mě bodat. Jen sem se mstil. Chtěl ji přece pohladit a ona ho bodla, a tak ji odhodil do trávy, kde docukala, ale to on už nevěděl. Strašlivě moc pohroužen do své křivdy, navnaděn svými kamarády, „Oni začnou prskat jako klíšřata, který táta vždycky škrtne o zápalku,“ řekl mu Roman, a tak to chtěl zkusit. V noci se vykradl k úlům a hodil tam zapálený papír. Pak utekl do ústraní a pozoroval ohňostroj, který tak překrásně bzučel a praskal. Létající jiskřičky plné křídel a plyše se vtíraly až k němu.

„Rychle vodu!“ uslyšel hlas svého otce, který tam pak, když už žádná jiskra nezbyla, klečel a plakal, a to bylo na tom všem asi to nejhorší. Mrtvolky byly omočené a rozházené všude kolem trosk jednoho z úlů. Pár jich ještě žilo. „To ti jich není ani trošku líto?“ zeptal se zdrceně jeho otec.

„Je.“ Řekl slabounce.

„Tak proč si to udělal!“

„Neměla mě bodat!“ a zase ten výkřik.

„Pohřbíš je!“ řekl otec.

Malý ufnukaný chlapec, kterému začínalo docházet, že tu něco zemřelo a že to je asi dost velká daň za jeden splasknutý bolák v jeho dlani, začal prosit. Nebylo to ale nic platné. Musel je pohřbít. Vyhrabal tedy důlek a zasadil včely.

Tím to ale neskončilo. On pak už jen pohřbíval. Každý den trávil tím, že hledal nějaké pohozené torzo, které sebral a pohřbil, aby už se nikdy ničemu na světě neukřivdilo. Jeho otec zjistil, že za zahradou vyrostl za pár měsíců solidní hřbitov veškeré havěti, která byla pro malé prstíky k nalezení. Rozdupal neumělé křivé kříže a zakázal chlapci si takhle hrát. Chlapec postupně vyhrabal už rozložená tělíčka rozdupaná v hlíně a přenášel je tajně na své skryté místo u lesa. Byl tam malý palouk, kde bylo dost místa. Mrtvá kobylka, mrtvá myš, mrtvý pavouk a tolik mrtvých věcí se dalo přes den nalézt, a to jenom kousek od domova. Ale tahle kočka byla opravdu oříšek. Byla přilepená k asfaltu a rozježděná do mezer prasklé silnice. Snažil se ji odlepit, ale bylo to hodně těžké. Slunce mu pražilo do zad a černá kočka jako by pálila a škvařila se hloub do asfaltu. Tahal za placatou, už zajisté dost páchnoucí hlavu a škubal a d'oubal, až se mu podařilo odtrhnout ji po částech. A tak ji po cárečkách donesl na svůj hřbitov. To bude ale velký hrob!

Až když přispěl i jeho otec a vůbec celá jeho rodina, až když si byl stoprocentně jistý, že už všechno pečlivě pohřbil, mohl vykopat hrob i pro sebe. O pár let starší, o pár let silnější si sobecky vykopal tu největší jámu, ale i přesto musel pokrčit nohy, když si do ní lehl a pozoroval chvíli modré nebe a trčící kříž za jeho hlavou a také všechny ty živočichy, co jich v hlíně je, a pak už jen spokojeně docukával, ale o tom nikdo nevěděl, protože nikdo nebyl, aby věděl. Zasypal se tak, jak to šlo, aby nebyl vidět, ale nebylo to snadné, a tak hodně sípal a dýchal hlínu, až nakonec přece jenom zemřel.

Pohřbený skrz na skrz.

Popadám...

Seděl ve svých teplácích na doma v pohodlném sametovém křesle. Kouřil, protože už nemohl pít. Tak si žlutil prsty a říkal svému malému synovi, že mu určitě brzy amputujou nohu, protože ji má zanesenou od toho svinstva. Potáhl znovu. Byly to překrásné Vánoce, plné vykuchaných ryb a prasklých rybích duší. Rozřezával je s obrovskou pýchou úspěšného rybáře. Vnitřnosti balil do novin. Sem tam prohodil něco o tom, jak má rád své dítě, a pak už jen kuchal. Když oblékl nalomený strom do prošlé kolekce, měl za nehty ještě stopy ryb. Samotné ty nehty totiž vypadaly jako ztvrdlé rybí šupiny. Pak žmoulal v prstech předposlední cigaretu a přemýšlel o tom, co by se asi stalo, kdyby toho kapra pořádně nepraštil.

„Ten strom je nakřivo,“ prohlásil syn. Otec se zamračil.

„Ale čo to hovoríš.“ Vždy, když chtěl rozesmát své dítě, tak použil svůj rodný jazyk. I teď se to povedlo. „Ten strom je křivej!“ zavýskl syn. Na to už jeho otec neodpověděl. Měl žluté sušené prsty a asi mu už brzy amputujou nohu. Taky je tu všude plno sajrajtu z těch ryb. Novinový balík prosakoval na kuchyňskou linku.

„Vyhoď to,“ řekl zachmuřeně a típnul cigaretu. Ale dítě takový balík přece neunes! A všechno mu to určitě popadá na zem.

Nakrájím...

„Horčicu, alebo paradajky?“ zeptala se stará a malinká svých vnučat. Nevěděla, chudák, co jim k těm párkům má dát. Ona měla vlastně připravený úplně jiný oběd, ale maso se jí zkazilo. Mrazák se totiž rozbil, a tak musela návštěvu pohostit jenom takhle. Vnučata jsou už strašně velká. Jí táhne na sedmnáct a jemu už bude devatenáct. Jsou to velice inteligentní děti a mají mnoho zájmů. Například hrají šachy.

„Tak dlho ste tu neboli.“ Posteskla si a šla pro paradajky. Vnučata jsou v rozpacích. Jak jí to jen mají říct? „A co otěčko?“ zeptala se tak trochu s obavou.

Takže zkusíme milosrdnou lež: „Už je dobrej, babi. Už ani moc nepije.“

„A prečo nešiel s vami?“ řezala do červených rajčat a nůž držela až příliš křečovitě.

„On je nemocnej.“ Řeklo druhé vnuče a nedočkavě se zahryzlo do párku. Omastek vyprskl až na ubrus. Rozpacitě položilo talíř na flek, a jeho pozice byla tím pádem nepříjemná.

„A kedy príde, nepovedal?“ Vnučka se smála svému bratrovi, a proto nemohla odpovědět. To už se nesly nakrájené krvavé kousky a za nimi se třásla stará a malinká. Už asi nikdy nedorazí, ale to ti přece nemůžeme říct, takže si honem rychle vyrobíme vážnou tvář, protože tebe to ještě stále bolí.

„Ne, neříkal nic. Měl by ale přijet o Vánocích.“ Tři krvavé, roztrhané plátky se rozpily po talíři. Ten nůž držela příliš křečovitě. Taky si všimla toho fleku, protože vnuk neopatrně odsunul talíř.

„Aj Martin, za čo sa hanbíš?“ a smála se taky, protože nevěděla, co by asi tak jiného mohla dělat.

Namaluju...

Dívalo se na něj, to šedivé, prázdné a nic neříkající plátno, ze kterého snad jen šeptání mohlo být slyšet v jeho fantazii. Se zacpanýma ušima seděl zbitý u okna a pozoroval břízy. Ta neomluvitelná bělost ho dráždila. Nahé plátno tak vroucně mlčelo, ale v jeho hlavě přestalo šeptat a vykřiklo. Vzal tedy barvy. Přestaň vrískat! A namíchal si hodně šedé, až příliš hodně šedé, jako by se břízám mstil, a také červenou si připravil, aby měl čím namalovat krev. A pak už jen naznačoval živé kontury hrozně mrtvých věcí a plátno se vzrušeně svíjelo a břízy šuměly ve větru, všechno ožívalo. Hlavně vyslovit to zoufalství, ten strach a stín tam, kam jen budu moci. Každou ránu zanítit a vyplivnout to všechno ze sebe... do nich.

Takto vypadalo dílo. Byla tam paní, vystínovaná až hanba. Pod očima propadliště stínů, v pootevřených ústech černý výdech stínu a v celé té postavě tolik černoty, jako kdyby všechna křídla černých ptáků vypadala do její kůže. Držela v rukou mrtvé kotě a nořila ho do vody, hledíc na to nemňoukání jako na drzost. Na břehu u ní jich leželo víc a ona je topila, aby zamňoukala. Mouchy rozkopávaly jejich těla a bylo jich tam strašně moc. Točily se ve víru kolem těch mrtvol, i kolem ní se točily, protože věděly, že s tímhle nemůže nikdo žít moc dlouho, a tak čekaly a bzučely... Kolem bylo bouřkové nebe, celé šedé, až do černa, jen v jeho trhlinách se objevoval nedostatek tmy, to po blesku. A jezero mělo v sobě obrazy všech slepých kořat a jenom slabě šumělo do bříz za oknem. Bylo plné zrcadlení, ale odlesk z něho byl nějak zvláště matný a rozpitý. A on se do těch odrazů ve svém obraze díval a snad i zešílel, každopádně už nemaloval. Jen pozoroval břízy za oknem, poslouchal výdech plátna těsně po orgasmu a mňoukání mrouskajících se koček.

Vypiju...

V očích přízrak vykradených domů, všechno co v nich bylo cenné, někdo vzal a zanechal jen matnou myšlenku na to, že někdy někde tam v nejvzdálenějším místě zorniček něco existovalo. Zatajený ptačí křik, zaskřípnutý lidský hlas a možná taky rozseknutá duha někde na nebi. Lidé v trolejbusích, lidé v parcích a nikde kolem nenarazíš na člověka. Stojí, hlavu sehnutou, jako kdyby ta její historie vážila pár tun. Připomnělo mi to scénu s mládětem nějakého dravce, které bylo pomalinku uštípáváno malými krvechtivými ptáky. Ti ho pili a zobali a ono pištělo a nevědělo to, co věděli všichni ostatní. Tady to je jiný případ, protože tady máme strašlivě starou paní. S ptáčetem má však společný ten krk, který je ojeděn a vypit a stěží udrží hlavu tak, aby ho to nezlomilo.

Na všechny příkazy své ošetřovatelky vykřikne provinilé „Ano!“ a pak už jen plní.

„Sedněte si,“ řekne mladá žena s načervenalými vlasy.

„Ano!“ Sedne si opatrně na koženou lavici v čekárně.

„Chcete si nechat kabát?“

„Ano!“ Je zvláštní, že každé to ano zní jako krvácení.

„Tak já si dojdou na oční, počkejte tady, a kdyby vyšla sestřička, tak jí řekněte, že přijdu hned.“

„Ano!“

Malý zašmodrchaný smutek, zaražený a spadlý sám do sebe jako vodní vír. Podívá se na mě, jako kdyby věděla, a ona ví, protože škobrtá o své vlastní hole. Přeskočené dětství, přeskočená dospělost, přeskočená smrt, je tu jen to zatracené stáří. Snažím se představit si, jak asi vypadala, když jí bylo jako mně, ale ona má tak děsně vykradené oči.

Zaskřehotala své „ano“ na mé nashledanou a už se šourá v rukou té děsně cizí ošetřovatelky, která si nutně musela skočit na oční, a určitě myslí na to všechno, co bylo a co vykradly její vlastní ruce a celý svět jim při tom asistoval.

Pochopím...

Vrásčité ruce se zamotaly do škrtícího obojku. „Tak a tady vostaň, měls poslouchat.“ Pes zakřučel, ale v tom zoufání byl také útok. Proto ty vrásčité ruce. Proto ta vrásčitá tvář, která se zkrabatila ještě víc. „Budeš poslouchat, hrome, nebo ti...“ vyštěkla, ale v tom útoku se možná zračila i lítost. Vždyť to byl Filuta, její pes. Teď ho svazovala uprostřed lesa, aby už nikdy nenašel cestu domů. Vnučka ji hodně prosila, a jak už to u dětí bývá zvykem, snažila se vybrečet za psa jeho trest. Nebylo to nic platné. „Neposlechne, tak co s takým neřádem.“ Roztrhaná slepice, krví potřísněná tráva a jeden neposlušný pes. Pak tu bylo ještě hodně nešťastné dítě, které se schoulilo v koutku svého pokoje. Vyroste a uzná, že babička měla pravdu. Zatím, co se dítě proplakávalo k pochopení, babička svými silnými, i když kloubnatými prsty uvazovala Filutu k jeho nové boudě. Kousek shnilé houby, křoví, rozmačkaný kelímek. Za tím vším sráz. Pes, jak už to u psů bývá zvykem, se bránil a možná by byl schopný i kousnout, ale nikdy nechňapnul přesně. Babička udělala pár uzlů, svými šedými smutky vyčítala zvířeti jeho vzpurnost a dítě se proplakávalo k dokonalosti. Kolem bylo tolik ptáků, že umírání by neznělo tak příšerně. Z jednoho stromu se ozývalo nedočkávané pípání. Díra, kterou vyštíply svými zobáky, oživila ve vrískotu ptáčat. Babička se zaposlouchala a pes přestával vrčet. Vždyť už se také uklidnil. Babička se smířlivě zadívala do jeho starých vzdorných očí. „Filuto, tak dlouhos u nás byl a nikdy ses nenaučil nežrat kuřata.“ Ne, babička nikdy nebyla opravdu zlá. Babička i do králíků sekala s láskou. Filutu přivázala, že si ho snad někdo všimne a odnese někam hodně daleko, popřípadě, že tam

pojde, ale to už její stařecké oči vidět nemusí. Uklidňovala se pohledem na živé přivázané zvíře, ale Filuta se začal zmítat, když odcházela. Pak už uslyšela jen hrabání a chrčení.

Doma rozpačitě rozhodila ruce: „Spad’ do díry, a tak jsem ho tak nechala, jak byl.“

A dítě to stále ještě nechápe.

Otevřu...

Hodně můr se mu dnes snažilo protlouct křídly do pokoje.

Byl ale zesláblý malováním, a tak neotevřel. Jinak je vždy pustil k sobě do bytu, nechal se jimi ovívat. Pozoroval jejich mohutné stíny na stěnách stísněných jejich siluetami. Vše se nad ním zavíralo, ale nebylo to takové definitivní, jako když ho jednou pozřela voda a on se nemohl těšit, že se můry dotřepotají tam, kde na okamžik vyhřeze světlo jako nedostatek tmy. Pak většinou zesláblý a on je vyhazoval za křídla ven a bylo mu jich taky trochu líto.

Tak na návštěvu dneska nikdo nesmí. Byl příliš unavený. Mezi představami, které tak volně plují člověku na mysl, se mu na okamžik uhnízdila tak, jak si ji pamatoval, když ještě byla. Bílá. Jen ty oči se jí leskly do hnědé barvy a obočí se plazilo také tam. Ten poslední rozhovor nesmí zapomenout. V rozčilení, které tu v momentě, kdy analyzoval můry, ještě nebylo, vytrhl čistý list ze svého sešitu. V myšlenkách mu zněly věty jako holé fráze. To musí její oči trochu přivřít, aby vynikly dlouhé řasy, a pak už jen roztrhá ten papír, protože lže. Nakonec rozklepaně otevřel okno, nechal se ovívat, zavírat, otvírat a bylo mu jí taky trochu líto.

Napíšu...

To si prostě jenom nasliníme prst a smažeme ve špinavém okně svou historii. Pak si uřízneme ruku, protože se tak necitelně dotkla bolestivých témat, že si zaslouží pomstu.

V suchých, zapadlých očích bylo vidět dva zkroucené slepýše, kteří se tam uhníždili předstírajíce, že nejsou hady, a tudíž jsou zcela neškodní. Ten člověk kdysi viděl ostře. Nyní vnímá jen kontury, slabé náznaky ostrosti. Když potká život v jakékoliv formě, vrazí do něj, rozrazí si čelo, tupě se omluví a uhne.

Ten člověk spletl prsty a modlil se. Seděla naproti němu v jedoucím vlaku. Zkoumala nejprve hnědé sedačky, pokreslené telefonními čísly a genitáliemi. Pak se její pohled přesunul na ty milenecké prsty, které se tak křečovitě tiskly, protože strašně moc chtěly psát. Ale tohle se nepíše, protože to mrzačí. Pak se prudce rozpletly a nahmataly měkkost jejích tváří. Byly vlhké, zpotené, ale neuhnula, protože se předtím modlily.

„Slečno, já vás totiž znám!“ řekl ten uštknutý a jeho dcera se jen slabě zachvěla. Začal se znovu modlit. Pak se tiše zvedl a nechal za sebou párek mrtvých slepýšů, kteří leželi na sedadle vyschlí, scvrklí a neodloupnutelní, a ruce, které měly za nehty maso z dívčí tváře, kam *doslova* vyryly celou svou historii.

Zašlápnu...

Zašláp jsem otupělého motýla jako nedokouřenou cigaretu. Okamžitě přestal doutnat. Pak jsem zašel ke starému dubu a svými nehty se mu zaryl do kůže. Zabolelo mě, když se mi nehet odchlípl a drobná kůra mi pronikla dovnitř prstu. Vzrušovalo mě už jenom to, že strom je přiskříplý strachem, že zatíná větve, ale neudeří. Kopal jsem tedy do čouhajícího kořene a prst přestával bolet. Slunce vypadalo jako žlutek škvařící se na másle. Pod dubem bylo hnízdo, ze kterého se batolilo nedopeřené ptáče.

Vzpomněl jsem si, jak jsem kdysi s dětmi šel právě tudy a slunce vypadalo jako pomeranč. Sestřenice držela v ruce vajíčko. Byl to pukavec. Roztloukla ho o špičatý kámen a kolem zasmrádl jeho vnitřek. Zkažené kuřátko vypíplo své tělo do kopřiv. Zíral jsem na tu pokrouceninku a děti utekly. Klacíkem jsem dloubal do poloopeřeného hrudníku kuřecího měchýřku. Poničené kuře se mi podobalo. Bylo vyzvracené ze skořápky a páchlo roztrženým mateřským poutem. Zašláp jsem další cigaretu. Měchýřek praskl.

A slunce se smažilo jako zárodek v bublajícím másle! Strom sípal cosi o kornatění tepen. Já ho škrtil svými nehty, svými rozdrásanými prsty jsem na něj dupal.

Bylo mi patnáct, když jsem poprvé ucítil šimrání cizího jazyka ve svých ústech. Chutnalo to podobně, jako když jsem si dal pod jazyk bzučící mouchu a ona mě hladila svými křídly po jeho špičce a já s ní chodil po městě ještě dlouho poté, co přestala bzučet. Vyplivl jsem tehdy mrtvolku Lence za krk. Ačkoli to bylo nepochopitelné, tak právě její jazyk mě po několika letech lechtal v puse. I ji jsem vyplivl. Přestala mi chutnat.

Prašti, strome, nebo aspoň vyhod' další hnízda, ať mám po čem dupat. Praskají jako ty bílé kuličky, které rostou na keřích kolem chodníků.

Když mě Lenka objala a chtěla opět mou fyzickou schránku nechat vklouznout do té její, odbyl jsem ji. Modlil jsem se, aby odešla, a šeptal, aby nebzučela, nebo budu nucen jí urvat křídla.

Slunce se přestalo smažit, stromu vylezly křečkové žíly zpod kůry. Podrážky jsem měl špinavé od ptáčete. Začal jsem si je pilně očišťovat o trávu. V hlavě jsem měl obrázky všech lidí, které jsem měl pravděpodobně rád. Zrovna v té chvíli se v trávě zahýbala nemotorná ulita šneka. Obrázky zakřúpaly. A s každým otřením své boty o klouzavou směs jsem cítil větší a větší přeraženost.

Obrovské slunce zapadalo do mých pat a já se těšil, že nebe už brzy vykouše na mé rány trochu sametu.

Zabzučím...

Skončilo to. Je po všem. Moucha mi bzučí kolem hlavy a radí mi, co z toho mám napsat. Bzzzz... Bzzzz...
V lidské řeči to znamená, že to mám nejspíš napsat všechno.
Zase jsem myslel, že jsem docela blízko. Skoro jsem se tě dotknul. Už jsem cítil tvoje teplo a vůni vlasů. Bzzz...
Bzzzz... a že mě to musí hodně bolet, že jsem byl tak blízko, a přece jsem se nedotkl. Chtěl jsem být až po konečky vlasů odejmut sám sobě jiným člověkem.
Bzzz... Bzzz... že jsem tě dneska viděl naposledy a že jsi mi lhala. Máš prý mě ráda. Nevěřím ti, ale ty jsi nemocná a nesmíš se rozčilovat. Proto ti to nikdy neřeknu.

Vzbudím...

Byli to zase oni, ulomení v pase, nachýlení stranou jak podřátá tráva, která se snaží na sebemenší tkáni udržet svou zvrhlou stabilitu. Ono to jde, ale je to šílená práce vyrovnávat ochrnutí zad. Mluvím o těch ulomených požiračích reality. Jsou zpola koně, zpola lidi a úporně se snaží nespadnout ze svých koňských těl.

Jednou mě tak utřískali svými kopyty, že jsem vypadala jako mrtvola, a tak mě hezky přikryli křídly z motýla a perleť z těch křídel se mi dostala až do chřípí, které bylo už zcela pohlceno barvami. Málem mě udusil ten popepřený nádech, ale probralo mě to a já se jenom rozkašlala. Kentauři mě pak v náručí potrhali a jeden z nich mi dal puget růží s larvami u okvětních lístků a já ještě dlouho poté musela ochutnávat larvy. Vykloubili mi ruce, abych se nemohla bránit, a pak zase třískali a zase se sháněli po motýlech, a těch smrtihlavů tam bylo tolik, že se smáli a vymýšleli všechny možné smrti. A tak mi teda ještě nasypali do očí jed z nějaké obrovské můry, abych měla rozřezaný pohled, a já už tolik brečela, ale oni stále dupali a lámali a já tomu začínala věřit. Že je křišťálová mysl, když se křišťál noří do spánků, a že tedy to strašlivě bolí a bodá, když je křišťálově čisto. A mně se čistily obzory od všech těch reálných a uzemněných věcí a já byla rozkopnutá, ulepená v jejich plivancích a oni mi mačkali oči a trhali koutky úst. A ten, co se tak dívat chtěl, tu zůstal bez očí, protože byly rozřezané a vymačkané a smích byl agresivní krví – to od těch koutků –, a ruce, které chtěly možná i hladit, byly nachýlené nepřírozeně do stran a tak nepohyblivé, a vůbec všechny části těla se nějak zvláště rozlily po podlaze a oni mi nakousli páteř a míchu vypili a potom už mě prostě jenom zabili, moji kentaury...

... a vůbec všechny části těla se nějak zvláště rozlily po podlaze a oni mi nakousli páteř a míchu vypili a potom už mě prostě jenom vzbudili, moji kentaury.

Umřu...

Ten den bylo nebe rozpolceno do dvou částí. Jedna byla azurově modrá a ta druhá potrhaně šedá. Slunce nebylo vidět. Kdesi v potrhané mase se snad dalo tušit, ale to nebylo tak zřetelné, a tak můžeme zůstat u toho, že obloha byla dvojí a slunce jako by nebylo. Vyhlédla z okna, ale dávala si velký pozor, aby ji nikdo neviděl. Okousaná dřeva trčela do výšky jako obrovské dřevěné hřebíky. Někdo jim zurážel větve, aby nemohly mávat a dotýkat se konečky prstů.

Učesala se páteřní kostí od ryby, až byly její vlasy důkladně promaštěny. Setřela prach ze skříně a ruce se jí třásly, když si malovala stíny. Z pavučin si vymetla kostým a své téměř průsvitné zchromlé a nemocí poničené tělo začala detailně zkoumat v zrcadle. Nebyla vždy taková křivá, ne přece nebyla.

Brečí, trhá ze sebe cáry, až zůstává opět nahá a zimomřivá. Na sobě cítí šimrání babího léta. Musí jít přece nějak nakoupit. Nemá co jíst. Anebo si smyje líčidla, lehne si do postele a umře.

Zdědím...

Ježek ležel rozjetý na silnici jako hromádka bláta
a měl kolem sebe nejméně půl kila spadanych jablek a deset deka
omámených vos.

Utopím...

U Vranského jezera, kde se čas vyhladil do oblázkových rozměrů, poprvé držel v rukou kousek nebe. Jen na chvíli mu zůstal v dlani, pomazlil se s jeho kůží a prchnul zpět, aby se stal opět nepolapitelným. Vše bylo obaleno bouří. Voda měla zvláštní neodhadnutelnou barvu. Rackové přistávali na vyhlazených kamenech a byl to snad jediný život, který viděl a slyšel. Dál už jen šplouchání vln, nesoucích odkaz jakési zvláštní čistoty a jednoduchosti. Vše jako by zčernalo od toho neživota. Tak si představoval, co všechno už v tom jezeře muselo zemřít, že je tak lhostejné a šedé. Jen si nechal prolít mrtvou vodou skrz prsty a řekl si, že na ničem vlastně ani pořádně nezáleží. Ponořil se do rozemletých lidských koster na dně a čekal, až přestanou škrábat.

Oslepnu...

Blesk rozpáral nebe a z něho vyhřezl nedostatek tmy. Na koberci zbylo pár tvých vlasů. Jsou roztrženy do chuchvalců. Ptal ses mě, čeho se stále bojím, a já ti ze strachu nedokázala odpovědět. Každé ráno vstávám do mlhy, která se snad nikdy neroztrhá. Sípající, přiškrcené Ústí. Kovové mraky se vznášejí jako potrhání duchové. V trolejbusu sedí velkooké babičky, které hledí na vše kolem s želvím nezájmem. Jezdí se mnou také slepý člověk. Vždy před sebou ťuká sněhovou holí a posílá Morseův příkaz o uvolnění prostoru. Má oči zvláště posunutá a zkroucená svaly v obličejí. Usmolené černé vlasy roztrženy doprostřed čela, které je vyhlazené a bez vrásek.

Zvláštní člověk. Chtěl mi poradit, když slyšel, že se ptám ostatních lidí na trolejbus. Naklonil se ke mně a já se ho lekla.

Jezdí v ten samý čas, stejnou linkou a já mám vždy pocit, že cítí mou pomatenost. Jeho slepé mrtvé oči hledí směrem ke mně, jako by mi to leknutí vyčítal. Sklápím oči, abych neviděla.

Najdu...

Budu totiž hledat hlavně v jablkách. Nepůjdu dlouho spát, abych našla co nejvíc hvězd, a všechny kříže budu vyhazovat, aby sis jich nevšimla, protože jsi byla strašně dlouho nemocná a neměla by ses rozčilovat.

Z vrány napršelo

V kotelně

Jeho dům byl ponořený do země,
vyrůstal ze stráně a zase do ní padal
jako podemletý.
Soused sedával na převráceném kýbli
a spokojeně pozoroval
rozrytou zahradu.
Hlava mu zrudla vždycky při smrákání.
Ostré vlasy trčely jak stébla suché trávy,
která dobře hoří,
když je všude tak proklaté sucho,
a z nebe se spouští jen horký vzduch
pražící poslední naději
v podobě vlhkého pramene ze skalních střev
a lidé si loupou kůži z ramen,
takovou, co podobá se
průsvitné kůře bříz
a skoro nebolí.

Jednoho jarního dne
seděl zase na svém hnědém kýbli
a dlaní si třaslavě otíral oči.
Zeptala se, proč je dnes tak smutný.
Mlčel a břichem mu šubaly
ostré záchvěvy pláče.
Prosila ho tedy nejistě,
aby to udělal.
Odmítl.

Nechtěl utopit naše kořata.
A tím to vlastně všechno začalo...

„Ne, dej mi s tím pokoj,
ani vidět to nemůžu.“

Pohledem mžoural do zlaté výhně
požáru v pučících jabloních.

„Nebo víš, co? Můžem to udělat tak,
že ty nám zabiješ psa,
a já vám zabiju kočky.“

Seděl strnule.

Nervózně sledoval, co mu na to řekne.

Špičkou boty kopal
do hladkého kamene.

Pod takovým velkým šutrem
bývá hodně brouků.

Mažou se o sebe vlhkými boky...

„Jakýho psa? Bobše? Proč, proboha?“

„Pokousal malou a žena říká,
že ho musím zabít.

Mně se do toho taky nechce, no!

Mám ho rád, blbce jednoho...“

Hlas mu prasknul, radši přestal mluvit
a rozbřečel se jako malý kluk.

Rozhodil ruce a zas je hned položil
na teplým sluncem omráčená stehna.

Bobeš spal na betonové zemi.

Byl to tlustý jezevčík

a u huby mel ještě trochu krve
z dívčí holeně.

Dráždí ho to...

„To ne, to opravdu nemůžu.“
Zakroutila smutně hlavou
a pomalu se šourala
od susedova plotu.
Sedla si na bobek doprostřed zahrady
a v zamyšlení stírala
z jahodových listů
načernalý prach.

V noci se vplížila
do temné kotelny.
Odtrhla tvorečky
z teplého břicha
a pomalu je uzlovala do sáčku.

Svítí jenom šikmé žluté oči
unavené kočky.
Zírá a nechápe.

Kořata se protahují
napatlaná k sobě,
roztahují drápky,
otvírají držtičky.
Jsou zdeformovaná,
připláclá ke stěnám igelitu.
Špatně dýchají.

Ne, to se nedá.
To není sakra jako zabít mouchu!

Chtěla znovu rozvázat ten uzlík,
aby to mňoukání mohlo zpět k matce.
Vůbec to nešlo.
Roztřesené prsty
se smýkaly.

Dusí se!

Konečně povolil.
Rychle je vyndala,
bála se, aby se
náhodou některé
příliš nezmáčklo
Fuj, to si oddychla.
Sundala slzy z prořídých řas
a pohladila udivenou kočku.
Zatímco soused špatně spal.

Noc byla klidná,
slunce se škrábalo
od lesa k nebi a do krve.

V kotelně zní dno prázdného hlasu

do temného vzdychání
přecpaného kotle.

„Musíme to přece nějak zabít,

Čírtě je strašně slaboučký,

už nemůže skoro ani chodit.

Nemá sílu na tolik kořat.

Neukojí to

a ještě samo chcípne.“

Kredenc v předsíni se otevřel.

Ozvalo se prásknutí

starých dvířek

a šustění.

Po chvíli zacinkal klíč.

Tentokrát už doopravdy

pomalé a těžké kroky

táhly k rybníku.

Slunce se rdí studem,

ještě chvíli budem...

Brečela jsem do pištění kořat.

Nakonec to tedy jde – utopit něco pro dobrou věc.

Čírtě to zvládne,
už se i mazlí.
Přijde mi přitlačit čelo na čelo
vždy, když zavřu oči.
Teple mě pošimrá její důvěra,
táhne se z ní jako slina medu.
Nemůžu už ani pohnout dlaní
a ukázat jí doširoka
rozevřenou smrt.

V rybě

Venku je jen špalek zaražený do bláta

jako na popravu.

Sekyrka je do něj zahryzlá.

Tady se sekaly hlavy

přímo před mým oknem,

aby měly výhled do pokoje,

když padaly do blátových

brázd.

Jen mě napadlo, že je to strašně malá sekyrka

na sekání tlustých lidských krků.

Musela tedy sekat do polomrtva

a potom nechat umřít na bolest.

I kočky to očumují zcela nechápavě.

Mají divné, posunuté hlavy,

když čichají k letokruhům,

k nasáklým rudým letokruhům,

a svými špinavými těly

se laskají s kůrou,

se laskají s pařezem.

V té chvíli mi jich začíná být líto.

Na tom pařezu už chćíplo hodně věcí!

A tak jdu ven.

Nechám se namokřit

jazykem
černé kočky,
téměř kotěte,
ale tak rozštíplého z nejčernějších
tkání bouřkového nebe.
„Do něj asi z vrány napršelo!“
Jen kdyby právě nezakouslo krysou.
Kotě sešité do kočičího tvaru z tkání bouřkové tmy
namokří mi tvář
a nechá ji nasmrádnout
od masa.

Zjistím, že mi okno neuvěřitelně lhalo.
Není tu jen pařez a jeho hrůzná historie.
Je tu taky nebe...

... Stromy

Větve opět krvelačně napřážený
právě k mému krku
jsou poplísňené sněhem,
ne sazemi.

Jen vykloubené prsty ve mně smočí
a vyrýpou mi všechny barvy z očí.

Stromy drží ve svých křečovitých chřtánech
už dlouho probodnutá ptáčata.
Je tedy prosinec
a větve jsou poplísňené
sazemi.

Brácha byl dnes

na výlovu,
vím, že mě jednou vzal sebou.
Řvali jsme smíchy, když
stokilový tatík spadnul do bláta.

Tam jsem *také* poprvé
spadla do rozřízých rybích stěn.

V době, kdy je smrt úplně všude,
je dobré schovat se do něčeho,
co už zemřelo.

Zvednul se (ten tatík) a pozoroval
zablácené ruce.

„Musí mu být neskutečně vlhko!“

Venku se odehrálo ten den

až příliš mnoho vražd.

Schovala jsem se tedy

do těsných rybích stěn

jako pokrvácený

sladkem otupený nůž.

Brácha se vrátil a smrděl rybinou

On to ale smyje!

A to je asi ten největší rozdíl
mezi mnou a bratrem.

Taky si nikdy nevšímá
popravčích pařezů.

Kočky odprejskly
jak vystřelené z praku,
když zavíral branku.

Nesl v tašce tři obrovské kapry.
Mával s ní nad hlavou a radostí řval.

Nebe se sunulo k zemi

jako tmavý popraskaný list
s žilami natěsno připnutými
k bezvládnému tělu.

Nechala jsem kočky kočkama,
pařez pařezem a šla se dívat
na to rybí lpění,
lpění na životě.

Usilovně křečí zábrami,
babička mi vyrve pár šupin pro štěstí.

Na kobercích se válejí
nedojedené kosti.
A zase ti psi...
Kdyby se i oni dali
jen tak sežrat
až na dno,
aby po nich vůbec nic nezůstalo.
Ani chloupek,
ani mastné zanícené oči.
Tak jsem jenom překročila
jedno z těch ohromných tlustých těl
a nechala je, ať si trhají
směšná křídla
nelétavých kuřat.
Kdyby bylo po mém,
váleli by se na kobercích
dojedení psi.

Doma je zase veselo.
Máma stojí u plotny a míchá
v obrovském kotli
guláš
ze všech možných mastnot
a prská do něj,
protože on prská do ní.
Tak se tam prolínají
dva zcela odlišné světy.
Nechce se mi dneska pomáhat.

Na zácloně se to zachmýřilo

malým škaredým
molem.

V nouzi se i mol dá nadrobit
do guláše,
alespoň babička to vždycky dělává,
když se jí nechce
vyhazovat staré ochmýřené
koření.

Nikdy jsem nepochopila,
jak se může někdo mazlit s hmyzem.
Bratranec po sobě nechá šmatlat mouchy,
protože „to krásně lechtá a studí.“

Máma prudce položila pokličku na kastrol,

protože už se zdálo,
že to může být i nebezpečné.
Podívala se na mě
rozpačitě.
Pak odešla,
protože se bála.
Nakonec jsem tedy zůstala
úplně sama
v té zapařené kuchyni,
kde už i guláš
dokáže člověka
úplně zavraždit.

Začalo pršet.

Vyběhla jsem na půdu,
protože tam je déšť nejhlasitější.
Dupe do střechy, až se z toho všechno
roztouženě chvěje.
Jsou zde naskládáné
staré bundy prožrané
od myší.
Knížky, které proložila
plíseň,
a babička
tu suší
drobná, nechutná rajčata,
poslední, co zbyla z léta.
Už ale nemají vůbec žádnou krev.
Jsou to jen slupky,
zkrabatělé kůže.

Kdybych si vzala jedno rajče
a nechala si jeho suchou slupku
nabobtnat na jazyku,
možná, že bych se o kousek
přiblížila létu.
Spadla bych do vedra
a nechala se mlátit sluncem
jako masařka.
Zblblá velká moucha
zaražená plochým tvarem okna,
přes který prostě nemůže
proletět.

Teta prý zemřela

na půdě.

Krk se jí nešťastně zapřel do provazu.

Pamatuju si její obličej,

špendlíkové oči.

Seděla právě tady a proklepávala si prsty

stářím zamračený dekolt.

Na něm už

smyčka se

urputně

plazí

svíjí se

ve strunách

ostrého

lana.

Žíly jak

háďata

bílou pleť

kazí,

krčí se

bolestí

po obou

stranách.

Brácha už nesmrdí rybinou,
a tvoří tak se mnou obrovský kontrast
podtržený ještě tím,
že on nedokáže zabít ani mouchu.

„Zatracená bestie jedna!
Budeš to žrát, nebo ne!“
Babička krmí psy.

Brácha je chemik.
Je hodně nebezpečný,
protože má laboratoř
přímo ve svém pokoji.

V šuplících má všechny možné jedy.
Lahvičky jsou schované tak,
abych je našla.

Bubnování,
bubnování deště.
Bum bum bum
jako na popravu.

*Špalek bude pít,
kočky budou mít
červené hřbety*

Tak si tady budu chvíli práchnivět
a sdílet osud suchých půdních rajčat.
„Ehhhh, hajzli jedny.“
Babička nakrmila psy.

Nebe se rozčíslo na dvě části,
jako když trháte chleba.
Přestalo pršet.
Roztřepené konce
nestejně velkých kusů oblohy
hryžu.

V kuchyni se to všechno dovařilo.

Přišla Zuzana.

Má flíčkovitou tvář.

„Dá se na ni dívat,
ale hezká, hezká ona není
ani v nejmenším.“

Zjistila, že dělat milenku
ženatému chlapovi je vopruz.

Taky se naučila používat
sprostý slova, kouřit a krást.

V mastných, nepěkně krátkých vlasech
má zaražená pírka.

Protože má vlasy zcela světlé,

vypadá její hlava jako spodek vejce.

Tam někde jsem ji pohladila,

Bylo mi špatně, protože jsem se dotkla nahé kůže.

„Je to sráč! Ale nemůžu si pomoci.“

Kdybych trochu pořukala nehtem,

probodla bych její spánek
jako skořápku.

„Prej, že mě má rád, ale to je blbost,
má doma tři děcka a Michalu.“

Kdybych trochu zatlačila,

jistě by se její hlava otevřela

a všechno to svinstvo, co tam je, by...

„Auuu. Co blbneš?“

Co blbnu?! No jo, proboha, co blbnu!

Zuzana odešla.

Venku bylo urousaně.
Pod jejíma nohama
se rozmatlalo vždy
více a více bláta.

Zdálo se mi, že stačí jen natáhnout ruku
a mohla bych v klidu dosáhnout
až na okoralou oblohu.
Tam bych snad dovedla hladit.

V krku už si skřeti brousí nože,
řeže to řeže, všude se to trhá,
maso od masa, jako by nikdy
spojeno nebylo v jedolitou tkáň.
„Bože chráň!“
říká brácha,
protože on to říká vždycky,
když ho něco bolí.
Má ovázaný krk
a divný pohled.

Musela jsem si jít lehnout.
Tma mě trochu omráčila
a zmuchlala.
Za zavřenýma očima
vidím...
zvláštní
předměty.

Ubírám se ke spánku
s černou kočkou u spánku.
Přede...

Protože to bude právě její noc,
temná jako sazovité stíny,
popleskaná křídly havraními.

Prask, prask, praskají
kusy jakoby prázdných
větví. „To aby teplo bylo, víš?“
Praskají nohy, nohy a ruce, ruce a hlavy
se žuchnutím vjíždí do bláta.

Takhle přece nemůžu jít spát!
Sundala jsem hlavu Čírtěte
ze svého krku.
Tohle není jen kočičí tělo.

*To je
tělo
ticha,
tělo
tmy.*

*Vykrojený srpek noci,
pokřivený přenádhernou chůzí,
kdy štíhlé cárky naprostého zatmění
našlapují měkce do navlhle trávy.*

*V té chvíli plyne život pomaleji,
stěbla se mazlí se srstí
do vran spadlé kočky,
sčítám její kroky ke stodole.*

Jak dlouho ještě?

*Tělo
ticha,
tělo
tmy.*

Tak je ten pařez od krve,
nebo se mi to všechno jenom zdálo?
„Strejček Rolin,
ten ti byl tak chytřej,
ten snad věděl úplně všechno.“
„No jo, ale strejček Rolin
už nám strašně zčervivěl, babi.“
A ty mi taky nic nepovíš,
protože si furt myslíš,
že se tam odjakživa
sekalo jen dřevo.

Poslouchej, co ti zazpívám:

„Má pán Ježíš, má mě rád,
dí to písmo nastokrát.
Má mě rád on pastýř můj,
ze mě nespustí zrak svůj...“
Babi, sakra babi,
dyť tos mi zpívala, když mi bylo pět!
„Má mě rád i v nemoci,
když není odkud pomoci.“
Proč zrovna dneska?
„Já-li jeho zůstanu,
do nebe se dostanu...“

Babi dost!

Včera jsem ležela
s Petrem v posteli
a on mi hladil vlasy.
Cuchal je do prstů.
Hlavu jsem měla blízko
jeho tváře,
Takže jsem cítila,
že mu pusa
ještě trochu smrdí po jídle.
Pak usnul
a spal tvrdě.
A tma
a ticho
se mu smáčkly
na hrudní kosti.

Přesto se ale nedusil.
Tyhle věci prostě nechápu.

Venku je strašná zima,
stmívá se nevyhnutelně.
Topůrko je zahřáté od
bráchovy dlaně.
„Nesahej na to,
ještě si něco usekneš!“

Sobě?
Proč bych probůh zrovna sobě
něco sekala?!

Prask, prask, praskají
kusy jakoby prázdných...
větví?

Chechtám se jak blázen. Radostí řvu.
No jo! Sou to jenom obyčejný větve,
vypadají sice jako ostré,
špatně zlomené kosti,
ale „mělas pravdu, sou to jenom větve...“

Byl to tmavý promočený den,
kdy člověk spadlý do ryby
odkryl jednu
z šedých kluzkých stěn.

Naposled jsem třískla sekyrkou.

Na polštáři na mě čumí
vytřeštěné suché šupiny.
Mají ostré hrany.

Ubírám se ke spánku
s šupinami u spánků.

Zkřivily se teplem.
Je jich přesně sedm.
Babička je vykroutila,
„aby štěstí bylo...“

V modřinách

Ujela jsem

až na konec světa.

Na starém nádraží,
v zapadlé vesnici,
jsou okna zamřížovaná,
takže světlo, které jimi prochází
dovnitř do tmavé budovy,
je rozřezané na ubohé části.

Podle pověstí
tady zatím
nic neumřelo.

„Ten rozhlas je rozbitej už dvacet let!“
řekl mi pán v černém klobouku,
který čekal na lavičce
a všiml si, jak sleduju
ta zkřivená ústa umlčená
do pavučin.

Lavičce chybělo tolik prken,
že si ten člověk
nemohl opřít
namáhaná záda.

Zakopávala jsem o koleje,
protože jsem se vůbec nechtěla dívat,
kam to vlastně šlapu.

Zasněná do oranžových dálek
vonících zkaženým železem.

Za nádražím

V polovině léta, kdo by to byl řek',
že vlhko na mě padá ze všech stran.
V době, kdy mě obyčejně
sluneční paprsky až na kost olupují,
je všechno vystydle,
mazlivé jak ruka
bez kostí,
jen tak letmo položená,
chladná pětiprstá kůže
v plošinách mých roztepaných spánků.

Na polích se lepí hrudky hlíny.
Děti je v prstech rozmělnují
a hledají zmatené rejsky.

Zastavila jsem se u kříže
s rozpjatým tělem
zoufalého Krista.
Nohama se dotýkal
polámaných starých kyttek
zbytečně navlhých deštěm.

Sřála jsem pár klasů ze zlatého pole
a nacpala je do těch směšných váz.

Bože, to je ticho!

Děti se v obilí téměř topily,
klasy je švihaly do rudých tváří
jako biče.

Žíhané a živé z dětské tkáně
skláněly se k ráně
zas a zas.

Šla jsem dále podél toho pole.

Dvě neznámé děti...

jenom dvě? To je přece strašně málo!

Vypadly přede mě na chladný asfalt.

Vylekané, ukašlané.

Měly zplihlé pokosené hlavy

a krky plné ostrých žlutých plev.

Přidaly se ke mně a řvaly

jako utržené z řetězu,

že je doma zmlátí

a že mě tuhle viděly,

jak jsem odcházela „na nádraží.“

To muselo být přece strašně dávno.

„Ne, to sem asi nebyla já.“

„Máš krásný vlasy!“

Chytlo se mé ruky

a trochu běželo,

protože mi nemohlo stačit.

Kolem zříceniny

Říká se, že je tu poklad.

Odhodila jsem děti někde u zatáčky.

„Děte domů, je pozdě. Brzo bude tma.

To se ani trochu nebojíte?“

„Ne.“

„My se nebojíme ani v lese,

když je tma. Ty snad jo?“

„Padejte!“

Jeden z nich plivnul

na moje stehno.

„Spratci.“

„Krávo.“

Odešli.

Studeným listem

s vystouplými žilami

jsem si třela poplivanou nohu.

Byla jsem smutná z toho všeho.

Začala jsem rýpat větvi

do navlhle země.

Hlína se mazala na špičku

a ostře voněla.

Zmrzačená stavba,

ještě více zablácená

předlouhými stíny,

však úporně tiskla svoje vnitřnosti.

Ne, nic tu není.

Ale proč tu najednou nic není!

V něžném šepotu zvadlých kamenů
nerozliším žádné odpovědi.

Za zříceninou, u památného stromu
Ještě z dálky jsem slyšela dětský křik.
Vzpomněla jsem si na svoje večerníčky
a na to, jak mě nikdo nikdy nemlátil.
Jen mě vždycky švihla
smradlavou utěrkou,
navlhlou od nádobí,
přes obličej.

Bylo jich určitě víc,
těch dětí.

Za přejetou zmijí,
přilnutou k silnici
v objetí škváry,
jsem zabočila do malého lesa.
Sedla jsem si na vystouplý kořen
obrovského buku.

„Mýho strejce,
toho si nemůžeš pamatovat,
jednou ležel roztaženej
tam u toho stromu
v kořenech,
tak ona ho ta svině
uštkla přímo nad klíční kost.
Tak se ti lek,
že dostal infarkt.
Našli ho až po dvou dnech.
Byl úplně mrtvej.
Takže tam nechod',
už nikdy tam nechod'.
Sou jich tam stovky,
ale sou někde schovaný,
svině.“

Řekl mi jednou
strejda Vlastík,
který toho hodně ví,
protože chodí často po lesích
a zabíjí, na co přijde.

Byla jsem skousnutá

jedovým zubem
zchromlého času.
Tady v tom místě
se totiž jednoho dne
přesýpací hodiny
svalily na bok.

Cedule před stromem záhadně tvrdí
„Tento buk už tady stojí 400 let.“
Nápis už je pokažený časem.
Vůbec nikde se tedy nedovíte,
jak dlouho už tam stojí ta cedule.

Jen málokdo se na ten vzácný strom
podívá i z druhé, horší strany.
Z té lesní, totiž ošklivější strany
je vidět úplně dovnitř, do jeho břicha.

Nějaké škaredé tlamičky
mu sežraly vnitřek.

Po všech možných cestách obrostlých hrušněmi

Jsou smáčklé pod tíhou
potrhané klenby z mramoru.
Propocené mraky leží nad hlavami,
skloněnými kvůli úpornosti,
se kterou se potřísněný strop
škube a maže o sebe.

Jsou tam těla zaklíněná v bouřce.

Obří mastná usmrcená těla
v modřinách.

Jel za mnou až z města.
Nevěděl, kdy přesně přijedu,
a tak dorazil později.
Dohnal mě na jedné z cest.

Bratranec byl ode mě
o pár let mladší.
Uříceně si otíral čelo.
Změnil se k nepoznání.
Ruce zklackovatěly,
oči zmoudřely více do hněda.
Moc jsem se smála
a skřípala svou radostí
křečovitě mezi zuby,
aby nevyklouzla.

„No, ahoj!“
odpověděl na můj pozdrav
a hlas mu přeskočil.
Neobjímali jsme se,
ačkoliv náznaky tam byly.

Už jsem zvedla ruce,
on chtěl chytit moje záda
do rozpřažených tlap.

Náhle se vedle nás zchmýřilo pole...

Krvácelo od vlčího máku,
bolelo do nepohřbených mraků
z podlitin.

A nás to vylekalo natolik,
že jsme na ta objetí úplně zapomněli.

Co to ksakru je s tím polem?

Jel vedle mě kodrcavým tempem.

Já jsem se rozhlížela
po starých suchých stromech
kolem silnice.

„Pamatuješ? Lezli sme na ně.“
řekla jsem omámená radostí
a cítila nakyslé lechtání nezralých hrušek
na jazyku.

„Sou letos špatný. Je hnusný počasí.“

Nakonec seskočil z kola,
protože jel příliš rychle
na moje lenivé kroky.
Po chvíli už ho to nebavilo.
Nevěděl, co mi má říct,
(trapně mu bylo a mně taky),
a tak naskočil rozpačitě
zase na to kolo
a pořádně se rozjel.

„Ukážu ti smyka,“ zařval.
Ale v momentě, kdy se otáčel
na příliš úzké rozbourané cestě,
mi ukázal takovýho smyka,
že se celý od krve zamazal
a i mě potřel tou krví,
když jsem mu pomáhala
na roztřesené nohy.

Měl hodně rozbitou hlavu.

Tak jsme se chvíli báli
a potom už jsme o tom
nikdy nemluvili.

Lukáš odkulhal.

Pryč, co nejdál ode mě,
abych ho neviděla brečet.
Jen pár lepkavých fleků
mi po něm zbylo
na předloktí a na stehně.

Přes alej nezralých hrušek
už vidím naši střechu.
Je jako zrcadlo.

Nová a hnusná.

Kdysi byla černá,
naprosto černá,
pokrytá mastnými pláty.

Taková z vrány,
neřezala do očí,
když svítilo slunce.

Sedla jsem si do jednoho
z nehlubokých příkopů
a čekala na noc.

Bylo mi líto Lukáše.
Vyléval z hlavy krev
strašně dlouho.

„Doprovodím tě domů.
Nebo zavoláme od někoho sanitu?“
Kapesníkem jsem mu tiskla ránu dovnitř do hlavy.
„Ne, ser na to,
puďu sám!
Už sem v pohodě...
no vážně!“

Vytrhnul se, jako by mě nenáviděl.
Přitom mi (nechtěně)
vrazil loket do žeber.

Neřekl nic, jen si sundal triko,
aby mohl zastavit tu krev.

Přímo pod pravým okem
se mu šeredně odchlípla kůže.

Bála jsem se,
že v příkopech jsou
zachumlané všelijaké výčitky.

Když jsem chtěla přece jenom vstát
a dojít k tomu domu,
podlomila se mi kolena.
Ne snad, že bych nemohla jít.
Snad jen žít
se nechtělo
a hrozně se mi hnusilo
s něčím
souviset.

Šustění trávy, navlhlé trávy
Kolem to slídí
naříká, vřeští,
piští, láme se.

Měly ještě zalepený oči.

Nikdo na světě by nesvedl
jejich víčka urvat od sebe.
Srostlá, pouze načrtnutá existence zraku...

... hladila je po těch krásných hlavách
do rukou jí hrálo teplo čel.

Netřeštily...

Ráno je stejné jak večer,
jen slunce šimrá z jiné strany,
do jiného boku.
Podchlazená jsem se zvedla
z provlhlé a pomačkané země.
Stále jsem myslela na tu zlou noc.

Málem jsem se nedostala
za malý most
přes rozvířený potok,
jak mi bylo špatně.

Řasy jsem měla narychlo odtržené,
protože je ve spánku
slepila sůl slz.
Bolelo to, když jsem chtěla vidět.
Ostré zbytky pláče jsem rozmočila
prstem nasliněným v potoce.

Vedla tudy trať,
na špinavém dně jsou pražce,
po kterých mi kloužou bosé nohy.

Pstruha do děravého hrnce
jsem nikdy nechtyla,
přesto si pamatuji
matlavý výdech nemrtvé tratě,
chytala se chodidel jak nalíznutá dlaň.

Lepivý bordel mezi pražci
se svíjel od prstů ke kotníkům,
jako by chtěl jednou bránit v chůzi
a snad i utopit.

Skláním se nad rozpěněnou smrtí
a kašlu kysele.
Blbě mi bylo. Strašně moc blbě
z hladu a z toho všeho.

Celý můj vnitřek se svíjel na hladině,
která měla příliš blízko ke dnu.
Zakopávalo to o tupé kameny
a nanicovaté mokvající větvičky.

Svraštělá smutkem jsem si mnula tvář,
abych to ze sebe sedřela.

Až teď jsem si to mohla celé uvědomit,
tak jako si uvědomíte d'ábla
hřmícího na konci prašné cesty
do nebe.

Kolik toho ještě zabiju!

Stalo se to dávno před tím,
než jsem spadla do ryby.
U pomníku v neprodyšném lese
leželo v jehličí sojčí mládě.
Vypadlo z hnízda a pískalo k návratu.
Vzala jsem ho do dlaní a odnesla domů.
Chmýříčka na jeho tlustém bříšku
mě hřála.
Chvíli sedělo v kleci.
Když jsem se k němu nahnula,
tak moc se třísklo hrudí o mříže,
že začalo škytat krev.
Ale já myslela, že jenom pláče,

že to je takový ptačí pláč!

A tak jsem ho vzala do dlaní
a ještě víc mu ničila ta ulomená žebra.
Na jeho jazyku se zaprýštila krev,
která ho nutila škytat.

Když mi obarvil prsty,
lekla jsem se
a hodila ho zpátky do klece.
Vykřikla jsem na babičku:
„On chcípne! On už chcípnul! Je mrtvej!“
Babička vidí můj strach.
Ucouvla jsem až k tmavému sklepu
a zírala na její scvrklé ruce.
Klade třesoucí se tílko na slabé nohy.
„Ne, on bude dobřej, nebreč, prosím tě,
hlavně nebreč, on se z toho dostane.“
A nutí ho svými dlaněmi stát i umírat
kvůli mému strachu.

Kolik smrti se probůh ještě vejde
do tak malého těla!

„Ne, nech ho chcípnout. Babi, dyť mu teče krev,
panebože, je mrtvej!“

Utekla jsem po schodech do pokoje
a snažila se pochopit své ruce.

Před čerstvě natřenými dveřmi,
které jsou hnědé a páchnou, až to štípe.
„Ježiš no pod' dál! Proč tu tak stojíš?!“
vykřikla a spráskla ruce.
Trochu zestárla od doby,
kdy jsem tu byla naposled.
Sedla jsem si ke studni,
zavřené
ucpané
obrovským
placatým
kamenem,
na kterém mé ruce zledovatí.
Nehty mi zmodraly, sotva jsem se dotkla
ostré kontury těžkého víka.

Už tu nesmím vůbec na nic sáhnout!

Opatrně jsem odtáhla ruce
a pozorovala další zvrhlou věc,
která se tak náhle objevila
v mém životě.

Všechno se to pokazilo.

Přinesla mi káfe, hustou černou hmotu
jsem srkala a chtěla se spálit.
Aspoň trochu.

Hrneček se třásl, jak jsem ho držela.

Jak jsem tam seděla
a řvala dovnitř sebe

nemohla jsem ovládnout své zprašivělé ruce.

Nesmí to vidět.

„Cukr? Dej si přece cukr.

Si mladá, hubená jak žížala...“

Utřela si mokré dlaně do starého svetru.

Když jsme se tenkrát stěhovali,
vzali jsme s sebou
spoustu prachových peřin,
zástěry babičce,
utěrky
a nějaké hrnce.
Teta nám mávala
hubenou bílou paží
na cestu.
Strýc zemřel rok poté.
Teď tu bydlí sama.
Vlaje tím obřím domem
jako noha nějakého hmyzu.
Tělo už je rozloženo,
prach uklizen v koutě pod obrazem.
Zbyla jen ta rovná jemná nitka
slídící z kouta do kouta tam,
kam průvan žádá,
čekající beznadějně ve všech možných škvírách
na svůj zbytek.

„A jaká byla cesta?“

„Dobry, dobry to bylo.
Jo, a potkala sem Lukáše.
Spad' z kola,
snad to bude dobry.
Možná jen jizvy
mu zůstanou...
hlavně v obličejí.“

„Ošklivě se potlouk?“

„Je celej sedřenej,
hlavu má rozbitou
a stěží se postavil na nohy.“
Zakroutila hlavou.
Chvíli přemýšlela,
pak se zamračila.
„Ale jak to, žes přijela?
Proč tak brzo?
Dyť je teprv vosum.
Dyť ani nic nejezdí!
A jak to probůh vypadáš?“

„Nevím.“

V noci byla pěkná smršť...“

Říkám, abych zabila tu chvíli,
kdy ústa mlčí, plná hrozných slov.

Objímám plechový hrnek,
stále horký kávou.
Teta mě zkoumá, řeší:
Co to v ní vězí? Divně se dívá,

jako by něco provedla...

Mlčíme
ucpané
dráždícím
lógrem

proti sobě napřažené téměř k objetí,
to kafe by se vylilo, to nejde.

Teto, mně se prostě strašně chtělo
být jako bouřka a mokvat s těmi těly,

kteřá jsou ubitá vždy jen do krásy!

A nešťastné dítě se prudce sesunulo v křečovitém pláči.
Opřelo se do navlhých dlaní,
kteřé ji hladily po vlasech

A zdobily ty zprašivělé vlasy.

Teta pláče, i když nerozumí,
co se vlastně s tou neteří stalo.
Bojí se o její zvadlou duši,
kteřá sládne načernalou krví,
protože jí srp podsekl šlachy.
Zborcená klenba těla se svíjí
v krutých záchvatech
šíleného strachu ze smrti.

V křídlech

Bolelo to, když ho kdysi
ukládaly do peřin.
Byl nahý a ony měly
příliš hrubé ruce.
Škrábaly mu hladkou tenkou kůži.

Byl zaseknutý do těch špatných dlaní
jako do strun.

Zachmuřené postavy
v načernalém koutě
vypadaly jako své vlastní siluety.
Krve by se v nich nedořezal
ani očí nedoškrábal.
Všude byly matné
a porcovaly ho
do postele s dřevěnými mřížemi,
aby se do nich vždy pořádně
praštil,
když se v noci lekne.

Zjistil, že i on má rozvrstvené dlaně
do jednotlivých stupňů ostrosti.

Když hladí,
jako by řezal.

Jaro je nahnilé.

Nalíznuté větve
pískají v ohni
podpořeném jakýmsi olejem
a kousky kartonu.

Rozhořelo se to tak,
že kolem létala
svraštěná křídla,
zcuhané peří
natržených, třepetavých vran.

Křídla bez tlustých těl
ve zmatku pleskala o sebe.

Stále se snažila stínit dokořán.

Vítr jimi škubal
a smrad z nich šel
až k vedlejšímu domu.

Soused začal křičet:
„Čarodějnice sou až za čtrnáct dní!
Co blbneš, vole? To už jako trénuješ?“

Jemu to bylo ale jedno.
pozoroval spálené hadříky
kdysi kartonových pláství,
vystřelené ohněm
do studeného vzduchu.

Do nebe krněly zbytky zchladlých vran,

bez trupů,

bez hlav

a bez svých hran.

Když se k němu nahnula,
byla zase moc hezká,
i když zesláblá a zmatená,
stejně jako on.

Když v podřepu dráždila oheň
křehoučkým dechem
a větví z jabloně,
vypadala jako prázdná kůže,
bez zájmu nechaná
nějakou zmijí na kameni.

Vyhřívala se v horkosti,
která kolem popravila
všechny vlhké trávy,

a popelila se...

Nehezky pošpiněné rty
měla jeho jinak krásná žena.
Praskala jí kůže z horeček.
Musí se to přece někdy zhojit.
Jako by řezal...
I to dítě (jeho vnouče),
které ráno sevřel do dlaní,
strašně brečelo.

„Tudle sem stavěl u bouračky.“
začal nejistě.

Soused zatím ryl,
ostrým rýčem kuchal tvrdou zem.
Často, velice často se rozmáchl a
rozbíjel vztekle tupou hranou
nerozbitné kameny.

„... a ženská tam řvala jak šílená,
že to je neštěstí.
Tak sem si řek', Ty krávo!
dyť tobě se nic nestalo a řveš.
Kdybys radši držela hubu.'
No ta ti vřískala
a oči měla rozpitý od těch sajrajtů,
co si vy ženský dáváte na ksicht.“

Rozpovídal se pěkně
a začal se třást
příjemným cukavým smíchem.

„No šílený to bylo, to ti povim.
Auto bylo jen nabouraný,
nic vážnýho, a ona tam řve, jak...“
Těžkou rukou si utřel slzy
a ještě mu v břiše poškubávalo.

Dusil v sobě další a další výbuchy.
Jeho žena se taky smála.
Úplně si roztrhla pusou!
Aby to všechno mohlo ven.

V broucích

Pozoruj oknem nízké nebe
rozvrásněné v podlitinách
ubolených mraků.

Nejistě se nahnul
k sedícímu tělu.
Viděla jsem, jak se jejich krky
přiblížily, překřížily,
jak jim brady drhly o sebe.

Soused šel dnes do peřin
pozdě v noci.
Dlouho klečel nad ležícím
Bobšem.
Z tlamy mu hadrem
sundal zaschlou krev.
Pes se bránil jenom vrčením.

Zítří,
už zítří
odvalí
balvan

a broukům vrazí do zad
tupou patu kříže
a zvadlé
kamsi směřující tělo.

*Rozházené zbytky vran
se prudce setměly,
jejich těla dokládala
probodená stébly*

Zívají do sebe
jako vnitřek bezedného lesa,
když není co vdechnout
ani usmrtit.

Roztřesené ruce pořezané zlem
léčí dotek chladných kamenů.
Nemohou se svléknout jako hadi,
aby mohly zase někdy hladit.

Jsou zamotané v peří.

Leží měkce na studeném hrobě,
někde ještě poopraví hlínu,
vytahají rozvětvené kořínky
přemokřených trav.

*Shořelé cucky vran
nemají snad ten dar
spojit se opět do svých zvrhlých těl.*

**Ruce černé mokrou těžkou zemí
udusaly poslední kus hrobu.**

*Dívám se do zakalených mázder,
do černých prašných hlav
jako dovnitř sebe.*

*Jen strašně málo očí
se stihne ještě
přímhouřit.*

Umíraly dlouho
pošpiněné přáním
rychlé smrti,
které jsem šeptala
otevřeným oknem
do vychladlé noci.

Zírají na mě
při každé tmě,
když se snese.

Jako bych něco provedla.

Už jsou mrtvé,
ano jistě, že jsou mrtvé.

Musí být přece mrtvé!
Viděla jsem je umírat
a umíraly zatraceně dlouho.

Sršní kámen

Pod Sršním kamenem

I

Stmívalo se. Každý den se stmívá hrozivě, když slunce padá a roztápí se ve své vlastní výhni, nabodává se na špice stromů a pomalu se usmrčené a rozvrstvené těmi stromovými břity sklápí k zemi. Je jeden z červených, vlhnocích večerů, kdy se dítě začíná třást zimou, ale nemůže se vrátit domů, protože právě sleduje konec světa. Dělá se jí husí kůže a slabý vítr, který by měl konejšivě hladit, dýchá skrz ni studeně a nepříjemně, jako by ji vlákna pavučiny prostupovala a řezala jí vnitřek. Obrovské a všude rozlezlé lesy chytají krev, která stéká ze západní strany nemocného nebe. Hranaté kameny, položené podél potoka, jsou zteplalé, jsou to lůžka rozestlaná zmijím. Dotýká se ostrých teplých hran a přemýšlí, že umře. Položí ji do rakve, až to do ní bude dýchat ze všech stran. Dřevem. Mrtvým odporným dřevem. Hlína je přece tak krásná mazlavá věc, která voní. Nádherně voní. Nechápe, proč zrovna do rakve by ji měli cpát. To ne, to nechce.

Potok je skoro vyschlý. Jen malinko vody se chytá jeho vysokých břehů, jako by se chtěla její tkáň zadržet alespoň na okamžik zrovna na tomhle místě. Zní jako krky nedozrálých ptáčat, která jenom otvírají zobáky k pískotu, ale nic než chrčení z nich nevyjde. Jsou pohlceni tichem a vlastní zbytečností. Zoufalstvím roztrhaný šepot se ozývá z jícnu téměř pohlceného potoka, slině obalené ve špíně chroptícího léta. V prachu a beznaději, v ulepeném nasládlém zápachu zpocených nemytých dětí.

Spálila se v obličejí, hlavně na čele. Na loktech má štípance od komárů. Rozhřezlé a zanícené. Je malá na to, že už jí bylo deset let. Hnědé, dlouho nečesané vlasy se přes den ještě více zamastily a splácly k čelu. Smutně sedá na placatý kámen.

Celý den bylo ochromující vedro. A slunce bolelo tak, že musela přivírat oči.

Setmělo se rychle. Až ji to vyděsilo, když kolem rostly stíny a stříkaly své šťávy do všech stran. Pomalu se zvedla, ale ne tak, aby se probrala ze svého zasnění. Šourala se domů. Cesta podél potoka byla plná šterku, a tak zakopávala. Měkká kůže lýtek narážela do drátů vyhřezlých odněkud z potoka, smotaných v jeden nechutný chumel rzi. Třela se o ni jako kočičí srst a nechávala za sebou rezaté otisky svých tlam, mnohdy se smísily i s krví, to když tlamy ojídaly její tenkou kůži. Měla rozbité boty, a tak se do nich dostávaly ostré kamínky. Řezaly do pat. Zaplétala se do kopřiv, které se vzpínaly až k jejím kolennům. Jednotlivé stonky ji šlehaly jako jedovatá lanka. Mazlivé listy se nejprve něžně dotkly jejích lýtek. Poté cítila šimrání, které se stupňovalo, až přešlo v ostrou palčivou bolest, která ji agresivně dráždila a nutila k sykotu. Trpěla nepříjemným pocitem, že ji něco porušuje, že jí to trhá kůži.

Jednou si rozřízla dlaň kuchyňským nožem tak, že vždy, když ránu rozšklebila druhou rukou, viděla si do vlastního masa. Fascinovala ji ta důvěrnost, a tak se bavila tím, že ránu otvírala a zavírala, přestože jí bolestí, kterou podstupovala, tekly slzy. Byla posedlá tím, jak snadné to je, vidět do sebe. Přišli jí to. Brečela, protože ta bolest byla nesnesitelná. Děsil ji její vlastní objev. Škubala poničenou dlaní a snažila se ji vyrvat ze spárů sestry. Kůže se spojila a odmítla vydat další tajemství.

Zůstane třeba zamotaná do ostnatého drátu, kde ji druhý den najdou. Všichni, úplně všichni budou brečet, litovat ji a pak ji hodně pokrčenou nacpou do té mrtvé rakve.

Doklopýtala přes strmou stráň až k domu své tety. Tam trávila prázdniny. Obklopená příbuznými, které si nepamatovala, protože jich bylo strašně moc. Brečela lítostí sama nad sebou a nad svou smutnou smrtí a stále více si rozdírala lokty poštipané a zapatlané od špíny a od krve. Vždy, když se zařízla nehtem do bolavého místa, rozhořelo se to v celé ruce a nedalo se s tím vůbec nic dělat.

II

Když se narodil Martin, měl prý hlavu velkou jako meloun. „Bude z něho asi taky intelektuál, pane inženýre,“ tvrdily sestry na porodním a chichotaly se do měkkých bílých dlaní, když jsem strnule civěl na jeho namodralé čelo. Myslely si, že jsem štěstím bez sebe, ale ne, tak to nebylo, mně opravdu připadal ošklivý, asi jako něco vyvrženého, utlučeného, něco, co nemá nikde ve světě místo kvůli svojí šerednosti. On má opravdu velkou hlavu, vůbec žádný vlasy. Jenom takové přilepené chloupky na temeni.

Chudák Zuzana. Přemýšlel jsem, co asi musela vytrpět, pak jsem se zkusil vcítit do její kůže, ale když ta kůže začala praskat, musel jsem si dát kafe. Martin... Martin... hezké jméno. Spousta mužů z mojí rodiny se jmenuje Martin. Je to tradice. Maminka tak pojmenovala mého bratra a já teď svýho syna. „Ty jsi, Martine, strom zelený!“ zableskla mi hlavou slova nejoblíbenější písničky mojí druhý mámy.

„Je v pořádku,“ slyšel jsem ze všech stran, ale už ani nevím, jak jsem se po lesklé, sterilní chodbě dostal až do pokoje své ženy. Všechno mi připadalo neskutečný. Jako bych se vznášel ve snu a pozoroval sám sebe šourajícího se po těch ostře lomených chodbách. „Je v pořádku,“ oddechl jsem si, jak se ode mě očekávalo. Byla vyčerpaná. Ležela se zavřenýma očima a zřejmě myslela na to, že umře, protože vypadala jako pohlažená smrtí. Držela při tom dítě. Políbil jsem je oba a zašeptal své díky. Dojalo mě, že je teď naprosto bezbranná a rozbolená úplně všude.

Na lavičce brečela moje „máma“. Umlčená do kapesníku sebou šhubala v návalech radosti a pláče. Vlasy se jí stále ještě neleskly stříbrem, ale čelo se jí už začalo mračit a ruce měla svaštělé. Zvláště vystouplé klouby a tenká zápěstí. Plakala radostí z prvního vnučete. Sedl jsem si vedle ní a čekal, až přestane. Ani se na mě nepodívala. Vlastně mě nikdy neměla moc ráda a teď má konečně důvod zůstat a strašně moc se na někoho v bytě své dcery upnout.

„No tak mamko, poč'te, dem domů, dem spát.“ Všichni jsme toho měli dost. V posledních dnech nemohl nikdo dobře usnout. Zuzana měla komplikace už čtyři dni před porodem.

Venku byla zima. Trochu mě probral zalézající mráz. Nechal jsem se ochrnovat jeho dechem. Křupající sníh doprovázel bolestivý nářek houkaček, které se úporně snažily vyplašit temnotu a ticho obestírající celou budovu.

Viděl jsem smrt prorostlou chodbami nemocnice. Jako prašivina se roztoužila do všech rohů.

Seděla na žebrech té ženy, odhalené ženy, která nemohla podpořit svou důstojnost a přikrýt své ošklivé obnažené tělo, když ji vezli na vyšetření. Netečná, usměvavá sestra, čerstvě zamilovaná, s černými vlasy, tlačí její vozík a paní prosí očima, aby se nikdo nedíval, ale dívali se všichni. Všichni zírali na to tělo.

Martin byl hrozně klidný dítě. Vůbec nebrečel. Chvilími to vypadalo, že není úplně v pořádku. Jen tak potichoučku ležel a zíral do věcí, které prostě nemohl chápat. Obraz předřepnutého dítěte se zlatými vlasy, které si hrálo se stéblem trávy, ho zaujal nejvíc. Vydržel na něj koukat celé hodiny. Pak zabroukal, zavřel oči a usnul.

Koncem jara se začalo všechno kazit. Se Zuzanou jsme se tu dobu strašně hádali. Začal jsem mít takové ty stavy, při kterých mi je úplně jedno, jestli na mě doma někdo čeká, a žiju jenom pro to, abych si mohl postavit na hospodský ubrus láhev s pěkně masitými boky a pít... Prostě jenom pít! A čumět do duší. Ona se vám rozpuke jako přezralé hrozno a prská po všech ostatních, takže se krásně třete jeden o druhého. Nejste na tom blbým světě tak sami!

Hnusil se mi život, který po mně chtěla Zuzana. Vydělávat, hrát si s děckem, hýčkat si je všechny a ochraňovat rodinu, aby vydržela. Vždyť to se nedá zvládnout dýl jak půl roku! Pamatuju si, že jsem ji jednou málem praštil.

Sedávali jsme na gauči v obývacíku, děcko spalo v postýlce, tchyně šla do lesa uklidnit si nervy a vychrchat se. Měla astma. Ostatně všichni z její rodiny měli vždycky astma a jí pomáhal lesní vzduch a klid. Vždy hodně kašlala, aby se jí vnitřek pročistil. Když nemohla do lesa, vzala si francovku, která působila podobně. S červeným rozedraným nosem a bolestí přivřenýma očima si ji lila na kus zmuchlaného kapesníku. Ten si pak cpala k nosu a vdechovala a oči se jí stále více přivíraly a křečovitě mrkaly, až nakonec přece jenom kýchl a kupodivu přitom nevybouchla.

Objevil jsem její skryš se zásobama. Malých hubených lahviček tam je nepočítaně. Jsou poskládané do úhledných řad a nad nimi v rozbité kabelce jsou schované začouzené fotografie její rodiny. Když jsme byli ještě zadobře, vytahovala je každý týden a ukazovala mi je. Byla strašně podobná své matce. Vlasy měla smotané do zpocených cářečků, které probodávala hřebínky s ulámanými zuby. Šedozelené oči, často uslzené, každým rokem světlely. Často mluvila o tetě Emě. Seděla na jedné fotce naprosto černobíle. Nohy překřížila a na stehnech měla položenou kytaru. Smála se a byla opravdu půvabná. Zdobily ji takové temné rysy, které se ztrácely ve stínech snímku. Častokrát jsem se zamyslel, kolik by jí asi bylo, kdyby přežila válku a sama sebe. Bylo mi líto těch starých černobílých linií, které rozmazal čas a zbyly jenom ty stíny.

Moje druhá máma (říkám ji mámo, protože je to jednodušší, ale jinak je to tchyně, nepříjemně *typická* tchyně), byla vždy hodně morbidní, až to někdy nešlo unést a člověk prostě musel zmizet z jejího dosahu. Vždy se z lesa vrátila s detailním popisem svého pročišťování. Jakej je ten les zázrak, jak ji to vždycky nutí k tomu, aby ze sebe vytahala všechno to svinstvo.

Jednou jsem jedl smažený vajíčka a ona přišla s takovým odporně páchnoucím chumáčkem chlupů a spleené špíny (ono se to tak zvláště mazalo a vypadalo to jako nějaký živý tvor), který vydolovala z umyvadla:

„Podívej se, co sem tam našla, no to je neuvěřitelný, jak to, že je to možný... vůbec a to sem to čistila nedávno.“

„Mámo, jáj boha, nemůžete si s tím přijít jindy, nebo víte co? Třeba mi to ani příště neukazujte!“ křivil jsem hubu a snažil se co nejdůrazněji, aby odešla i se svým pokladem. Ten chumáček jí odkapával z hubených prstů na lino.

„To sem blázen. Jak se to může takhle za pár dnů zřídit,“ zakroutila hlavou a vůbec nereagovala na mou výzvu. Slyšel jsem jen její funění a zvuk gumového zvonu, kterým se pokoušela vytáhnout co nejrychleji ohromné množství bordelu z vany a zvýšit tím účinek svých slov. Pro boha živýho! Není nic ošklivějšího než právě tahle představa. Nečekal jsem na další její objev. Vajíčka zůstala nedojedená ležet na stole a já prchal z bytu.

Zuzana byla téměř šťastná a snažila se mě svou radostí nakazit. Věděl jsem ale, že má strach. Tušila, že se mi už vůbec nelíbí, a dělala všechno proto, aby začala být zase přitažlivá. Byly to zoufalé pokusy. Zkusila ze sebe udělat blondýnu. Má z toho už vyžrané a ztvrdlé vlasy. Její štiplavě černé, jakoby zamaštěné oči vzbuzují lítost u těch, kdo o ně nechtěně zavadí. Vždy, když promluví, cítím její únavu a vyčerpání. Plive ji na mě a matlá mě do ní. Chci být pryč, když otevře pusy. Nesnáším to. Pořád breptá o dítěti a doluje ze mě nějaký jistoty. Dítě je pro mě prostě jenom pojem. Nepatří do mého žebříčku hodnot. Zatím ještě ne. Nikdy se to vlastně nemělo stát, alespoň ne tak brzy.

Bylo teplé odpoledne. Zuzana si sedla vedle mě na gauč a chvíli mě jen pozorovala. Dělal jsem, že to nevnímám, a čekal, co se z toho vyvine.

„Když teď máme Martina, hele, nechtěl bys... třeba, nechtěl bys toho chlastu nechat?“ zeptala se mě jednou nejistě, když jsem ladil kytaru. Ta struna je blbá. Já to furt říkal, ale oni mi nevěřili.

„Nech to bejt,“ odsekl jsem nevrle, protože mě tyhle debaty unavovaly.

„Jak nech to bejt, nemáme tolik peněz a ty všechno prochlastáš. Taky... říkali mi, že prej hraješ automaty.“

„Prosím tě, nezačíněj zase.“

„Ty se o tom se mnou prostě úplně odmítáš bavit!“ Už začínalo být nebezpečně. Vždy, když jí přeskakoval hlas a krčila čelo, začínala její hysterie, kterou jsem nikdy nedokázal ztlumit. Zkusil jsem tu nejhorší možnost: „Mám novou písničku,“ řekl jsem, aby přestala, a doufal, že se zase uculí, jak to dělávala většinou, když jsem takhle neuměle zkoušel převést pozornost jinam. Dlouhne mě do žeber, usměje se a je zase dobře, protože Zuzana chce, abych ji měl rád.

„Seru ti na písničku!“ Oba jsme na sebe udiveně zírali. Strašně jsem se leknul jejího řevu. Vždycky jsem to nějak čekal, ale teď... Znělo to stejně, jako když se trhá látka. Takový odporný vřestivý zvuk. Všechno před bytovkou ztichlo. Ženský na lavičkách okřikly své děti. Chtěly slyšet, co se u nás zase děje. Třískla balkónovými dveřmi. Zasklila tím okolní svět ukřižovaných vrabců a strak. Neposadila se. Stála nade mnou, zhluboka se nadýchlá a řekla tichým, ale roztřeseným hlasem.

„Doktor řek', že jsem zase těhotná.“

„Cože? To nemyslíš vážně? A co ty prášky, dyť bereš prášky proboha!“

„Prý v tomhleto není nic stoprocentní...“

„Necháš si to?“ zeptal jsem se.

„To? Je to tvoje dítě! To víš, že si TO nechám, a ty máš aspoň důvod přestat chlastat.“

„Podívej, Zuzi, už jedno dítě máme. To přece stačí...“ zkoušel jsem to.

„Nechal bys je, aby to dítě rozporcovali a vyhodili někam do odpadáku, to bys chtěl?“ rozbřečela se. „Si nechutnej. Sou chvíle, kdy tě vážně nenávidím...“

„Zuzi...“

„Táhni si pryč za chlastem, ty jeden hnusnej, odpornej prevíte! Hajzle! Je ti přednější než celá tvoje rodina. Já to nějak zvládnou. Jo... nějak to zvládnou.“ Svalila se bezmocně do křesla a zírala do zdi.

„Cos to o mně řekla?!“ rozčílil jsem se a už to ve mně začalo vřít. Zuzana mě totiž tehdy prosila, ať si ji vezmu. Zamílovala se do mě, když jí bylo sedmnáct. Holka bez vzdělání, bez zázemí. Já měl vojenskej byt a vysokou školu. Kdysi byla skutečně hezká, ale teď, ačkoliv jí bylo teprve dvacet, vypadala o hodně starší, protože často marodila. Trpěla revmatickými horečkami a alergiemi. Taky byla od přírody hrozně slabá a psychicky labilní. Párkrát se pokoušela zabít. Stala se z ní ubohoučká troska, která se nepostará ani sama o sebe. Musí mít furt mámu za zadkem a mně bude říkat, že jsem prevít! Napřáhnul jsem ruku, že ji praštím přes tu drzou hubu, ale měla v očích takový strach, že jsem si to prostě nedovolil. Oba jsme na sebe chvíli čuměli, ona se pomalu zvedla z propáleného křesla a s vyděšeným nechápavým pohledem odešla. Venku bylo zrovna krásně. Letní průvan konejšil její věčně zmrzlé tělo. Asi tři hodiny seděla před panelákem na opuštěné lavičce. Zírala a přehrávala si tu strašnou scénu v hlavě. Určitě mě zase nenáviděla.

Kytara byla našťěstí v pořádku. Zařízl jsem si do prstů všechny písničky, které jsem v té době hrál. Jako by to všechno steklo někam do kanálu. Všechny ty věci kolem pomočování malého nesmyslného syna. Euforie z prvního dítěte naprosto zmizela, vlastně ani žádná nikdy nebyla. Zuzana už mě vůbec nepřitahovala. Báł jsem se jejího nemocného těla. Myslel jsem si, že se jí stačí dotknout, a ona se rozplyne a bude to jenom moje vina. Jak bych ji mohl praštit! „Zuzano, pochop to, já tě přece nemůžu mít rád věčně!“ To je ale průser, to je totiž úplně v hajzlu.

Starý, hnědožlutý sedačky měly ošklivý sametový povrch. Vždy, když jsem po něm přešel nehtem, naskočila mi husí kůže. Musel jsem se pak strašně dlouho křivít, aby ze mě ta nepřijemná zima vyprchala. Seděl jsem s kytarou opřenou o stůl před televizí a rejpal nehty ten zalézající mráz. Proč to vlastně dělám? Stropy už se musí vybělit. Jsou nahnědlý. Neměl bych asi tolik kouřit.

Když se rodila Michala, museli Zuzanu rozpárat.

III

„Ale na strom za tebou vylezu.“ Nedala si říct. Nemohla se nechat zahanbit od svého nejstaršího bratrance Romana. „Džungle“ je prastarý les rozpínající se za domem jejího strejdy. Každá druhá větev je ztrouchnivělá. Praskne jako maličká křehká kůstka a bolí úplně stejně. Její první pád byl nepříjemně spjat s objímáním sukovitého stromu. Vezla se po něm jako po struhadle a vrískala až dolů. Tam se dozvěděla, že je blbá a že neumí ani lézt na stromy. Roman se jí smál, když se sbírala ze země, celá poničená a připravená vyřvat to ze sebe. Rozhodla se vydržet, protože Roman nesmí vidět, že vríská jako malej spratek. Měl by o to větší radost.

Chvilí seděla na zemi pokryté spadáným listím. Cítila bolest a pokoření. Pak se pomalinku zvedla. Roman jí chtěl pomoci, ale nedovolila mu to. Zamračila se na něj a snažila se uklidnit roztřesené nohy. V hlavě cítila bolestivý tlak od přemáhaného výbuchu pláče. Z očí neovladatelně vyprsklo pár prvních slz. Rozhýbala se a pomalinku šla ke strejdovi umýt si rány.

Nikdo nebyl doma. Vklouzla do zapařené temné koupelny. Protože byla bosá, studila ji betonová podlaha do nohou. Všechno tu bylo teplé a navlhlé. Ve vaně stála načernalá voda, která ještě poslouží na zalévání suchého záchodu. Včera se tu umyla celá rodina. Nejdřív šly děti, pak strejc a nakonec, když už byla voda šedá a po stěnách vany se plazily drobečky mýdla, se vykoukala i teta. Páchlo to tam špínou, laciným březovým šamponem a člověkem, ale ten smrad byl omamující. Vetřel se do její kůže tak, že na něj nikdy nezapomene.

Podstrčila si stoličku, aby dosáhla na kohoutek, a snažila se co nejšetrněji omýt na předloktí. Tam jediné totiž voda dostříkla. Štípalo to, ale zařekla se, že to vydrží. Musela skučet, když se prudký proud zaryl do lehkých, ale rozsáhlých ran. Nad ní viselo matné zrcadlo, přes které se lámaly nesouměrné praskliny jako nějaké žíly. Když se rychle podívala do rozbitého rohu, polekaly ji krkolomně ukloněné čáry. Myslela si, že tam je obrovský pavouk,

prapodivně nalomený a překřížený vlastním tělem. Udiveně pozorovala ten patvar, oči se jí rozšířily a malá ústa otevřela do obdivného chrapotu.

V té zapařené, člověkem zanícené místnosti si poprvé sáhla na krásu.

IV

Roman má výrazné oříškové oči. Široké plné rty a hnědé vlasy, které si nechal nedávno ostříhat, jak si to stříhají větší kluci. Nechal se vyholit až na krátké štětiny a jen u čela mu zůstala delší ofina, kterou si přehazuje, aby frajersky zdůraznil svou mužnost. Vždy, když se naštve, zařve: „Ty kreténe!“ a rozběhne se jako nějaký vzteklý pes na toho, kdo ho vyprovokoval. Všechny jeho šlachy se vypnou, když namíří k ráně, a ona to tak ráda sleduje a baví ji to, celý jeho tělo ji baví. Je v něm neuvěřitelná síla, která ničí bez jakýchkoliv zábran. Roman je tu od toho, aby ji chránil před ostatními, stejně jako ostatní se snaží ji neustále před něčím chránit. Pokud jde ale o stromy, berou to jako legraci, a tak se smějou, až je slyšet pištění jejich nedospělých hlasů, když spadne jako hruška a rozprskne se na zemi, do všech směrů hrotí ruce a nohy a snaží se nedat na sobě najevo bolest.

Pořádají opičí dráhy, při kterých musí přeskákat ze stromu na strom celou džunglí, aniž by se dotkli země. Je to hodně nebezpečné a Milan si takhle protrhl lýtko o ostrou vyčnívající větev. Zakousla se mu do masa jako nějaké zvíře. Lukáš, ten leze jenom nízko, protože má strach, a Jakub se dívá a posmívá se, protože je ještě moc malý na to, aby mohl dokázat, co v něm je. Ona leze docela vysoko, ale pak pokaždé spadne a řve a jde domů celá potlučená.

V džungli, kde je hodně vosích hnízd a starých železných tyčí, je místo, kde roste taková krásná, věčně navlhlá tráva. Leskne se a v celých trsech tvoří tlustý měkký koberec, kde je strašně moc

klíšťat a obrovských brouků. Proto si tam nemůže lehnout. A když se náhodou dotkne toho místa, otřese se strachem z toho, co přijde.

Některé stromy už jsou mrtvé. Jenom jejich obnažené kostry vyčnívají do nebe. Mají spařené větve, suché a bezmíznaté. Ostatní stromy se krčí pod nimi a rostou hodně křivě.

Ruce i nohy měla žíhané drobnými škrábanci. Voda se zarývala do kůže na předloktí jako sklo. Snažila se rozmazat trochu vody do ran na stehnech, ale když poznala, že si tím rány zanáší rozdrolenou kůrou a špínou ze země, nechala toho a vnucovala si, že už vlastně udělala, co mohla.

Vylezla do světla na verandě. Roman seděl na kamenných schodech u kůlny a hrál si s drobnými kamínky. Zvedla hrdě hlavu a při odchodu uraženě třískla brankou tak, že se klika zatřásla a málem vypadla ze staré železné konstrukce.

„Miši!“ řval na ni, aby zůstala stát, mrzelo ho to. „Miší, čekej přece! Já to tak nemyslel. Nejsi střevo! Dyť já bych taky spad, vážně!“ Nebylo to moc často, kdy slyšela, že se mu hlas rozechvěl pláčem. Strašně ji bolely ty rány. Cítila špínu, kterou nevymyla, a bála se toho, že se jí rány zanítí a ona dostane tu sněť, kvůli které se musí uříznout noha nebo ruka. Až teď mohla taky doopravdy brečet, nesmírně spokojená s tím, že donutila Romana k tomu samému.

Cesta od strejdy k domu její babičky je celá štěrkovitá.

Pamatuje si, že zakopávala, jako ostatně vždy, když šla.

V

Bude táborák! Chtěla jsem vykřiknout, když jsem zahlédla naskládané dřevo před domem a položené lavičky. Všude bylo ale kupodivu mrtvo. Jen v polorozpadlé stodole se honily dva hluboké hlasy a narážely o sebe ve zvuku praskání dřev, která byla obalená do mazu a pavučin. Štítíla jsem se na ně sahat. Ale vonělo to hlínou, a tak jsem k tomu jenom číchala. Rychle jsem se šla obléct, aby nikdo nepřišel na mé potlučeniny.

Kolem se začali rojit lidi. Sedali si na lavičky, ladili kytary, začali zpívat a hrát. Byl tu i strejc s harmonikou. Její tóny působily drsně a ostře, až mě mrazilo z toho věčně nakřápnutého hlasu.

Měla jsem hodně příbuzných. Mnoho z nich jsem prostě neznala nebo neměla zájem poznat. Jediným pojítkem mezi nimi a mnou byla babička. Strejda (asi Vlastík, protože většina mých strejdů se jmenovala Vlastík) začal hrát na harmoniku a všichni zpívali pro mě zcela neznámé písničky, a tak jsem jen broukala stále se opakující melodie refrénu. Ze všeho nejvíc mě ale zajímala brambora, která už měla černou, křehkou slupku, ještě pár minut a vyloupne se z ní to malé množství voňavého zlata, které zachutná do tmy.

Vnitřek se mi rozpadl do načernalých dlaní. Slízla jsem ho z těch všemožných, téměř neznatelných čar, které mi naznačovaly, že to stejně nemá cenu.

V tu chvíli jsem si všimla, že se všichni smějí. Babička si totiž stoupla a začala tancovat a zpívat s harmonikou: „Červená sukýnka musela být, bez ní se do školy nedalo jít...“ No, ve slově „nedalo“ jí trochu přeskočil hlas. Jinak zpívala čistě a krásně. Tenkrát měla ještě tmavé vlasy. Stáří se projevovalo jen na jejích rukou, které byly hrubé a drásaly, při sebejemnějším doteku dokázaly rozjitřit rány až ke kosti. Proto jsem jí nikdy nechtěla dovolit, aby mě pohladila.

Rýpala jsem se větvičkou v ohni a snažila se vymámit další bramboru, protože brambory jsou prostě to nejlepší jídlo na světě. Konečně se jeden hladký hrbol zakýval a pod nápořem klacku se nejspíše vykutálela nakřivlá brambora z vnitřku rozžhaveného pekla. Milada, sestřenice, měla už úplně černou pusou. Nezáleželo ani na tom, že se babička vždycky úplně celá zkrabatila, když jsem jí nabídla kousek žlutého drobení. Zamračila se a zavrtěla hlavou. „Jež, to nemužu, dej to pryč, kdybys věděla, co my sme v lágru jedli za brambory, ani prasatum by to člověk nedal...“ Tyhle jsou přece jiný! Vždyť to je to nejlepší jídlo na světě. Křehká horká věc mi

voněla do dlaní. Dlouho jsem k ní čichala, protože to mi na bramborách chutnalo nejvíc.

„Ej, od Buchlová věter vějé...“ A jéje, to je babiččina oblíbená, to bude nadlouho a hlavně tam zase přidá moje jméno a všichni, úplně všichni se na mě budou dívat. „Ty si, Michalkó, bílá ružá.“ No jo, tak si mě pozorně prohlídněte, protože já jsem bílá ružá, a Martin, ten tu není, aby si taky vychutnal své dvě minuty slávy.

A babička zpívá, moje krásná stará babička už zase zpívá...

VI

Když už nebylo co jíst, zvedla se z nízké dřevěné lavičky, která se skládala z hladkého prkna a dvou pařezů a byla krásně teplá letním vzduchem. Šla si pro čaj.

Tma ji děsila a fascinovala zároveň. Kolem světla rozsvíceného u dveří se rojily mury. Jedna byla obzvlášť masitá a její tlusté tělo jí nedovolovalo se tak energicky hýbat jako ostatním. Světlo, které propouštěly jen skrz svá prachovitá křídla, se také třepotalo. Jsem tu šťastná, řekla si a šla blíž k domu. Je obrovský, má dvě křídla. Vždy jí připadal jako menší zapomenuté panství. Ve štítě je kříž. Vpravo pod okapem bylo sršní hnízdo. Před týdnem ho strejda Vlastík úplně zničil.

Jedna polomrtvá sršeň ležela u prahu. Byla velká jako polovina jejího prstu. Tělo měla tlusté a barevné. Michala se jí prostě musela pomstít za svůj strach. Vždy, když jí něco zabzučí u ucha, prudce se ožene a ještě dlouho potom má zrychlený dech a bojí se.

Špičkou kamene, který vzala ze skalky, sršeň rozštípla. Bylo jí zle. Zvuk křupajícího těla a to všechno, co se smrtí sršně souvisí, jí zvedlo žaludek. „Co tam děláš?“ zeptala se teta Božena. Odnášela tácky od hořčice a od buřtů. „Zabila jsem sršni,“ řekla rozpačitě a odhodila umatlaný kámen do trávy. Tělo se na něj přilepilo, jako by k němu patřilo odjakživa. „Tady ještě nějaká byla? Dyť je strejda všechny zlikvidoval...“ zakroutila teta nechápavě hlavou. „Není ti zima?“ zeptala se ještě. Měla stejný obličej jako babička. Orlí nos

a nazelenalé oči. Babička už v nich měla ale jenom trávový náznak. Zamaštěné vlasy, svázané do malého culíku, a bradavici nad horním rtem. Strejda jí říká bubáku. „Ne.“ Teta odešla kolébavým krokem. Byla tlustá a měla křivé nohy. Opravdový bubák.

Poslouchej, jak šustí můry můrovaté, odporné plesnivé kousky malého smetí, prachové lístky s naducanými těly. Vždy, když jsi prošla kolem Sršního kamene, otrásla ses hnusem. Neměla jsi sílu ho zvednout, ale dívala ses na něj uchváčená jeho pravostí. Strašně jsi ho chtěla hodnotit.

VII

„Co po mně vlastně chceš?!“ začala na mě zase hystericky řvát. „Mám tady jen dřít jak stará píča, zatímco ty si budeš chodit za těma svejma děvkama!“

„Dej mi pokoj! Ty, děcka, máma a všichni prostě děte do hajzlu! Už tady nebudu dlouho, toto je konečná, rozumíš tomu vůbec, konec, poslední štace. Určitě umřu! Všichni si pak oddychnete,“ vykřikl jsem nakonec, protože už opravdu nebyl způsob, jak ji zarazit. Měl jsem sto chutí jí něco vrazit do krku, ale to bych asi nedokázal. Přece jenom mám nějaké zábrany. Brečel jsem nad svou diagnózou. Určitě mi něco je. Vždyť se poslední dobou celej třesu. Už brzy to přijde, určitě.

Je pravda, že jsem se trochu styděl. Zuzana slyšela o mně a Evě. Začala dělat scény hned, jak jsem přišel domů, a pořád mi vnucovala odpovědnost za děti. Ale já kašlu na děti! Vždyť Eva má tak světlou kůži, jako by ani nikdy nevyšla na slunce, jako by měla žít pod sněhem. Není tak spečená jako Zuzana, která věčně jenom vysedává na balkoně v plavkách, které na ní visí, a nechává se vysávat vedrem. Eva má měkký ruce a zpoceně se pode mnou svíjí. Hladí mě po tváři, když se loučíme. Já prostě kašlu na vás všechny! Zuzana se šla uklidnit na balkon. Rozložila si tam tu svou starou prašivou deku, na kterou se sklátila, protože Zuzana si nelehá, Zuzana se klátí, a v šhubavých záchvatech pláče usnula. Po půl

hodině se nejspíše otevřely dveře a ozvalo se šoupaní malých nohou. Martin se vrátil ze školy.

Michala byla ještě na chalupě s tchyní, protože jí to doporučila doktorka. Má prý hodně pochroumaný nervy. Martin mě každý den bombardoval tím, co se zase naučil, a já ho nechával, ať mi sedí na klíně a ať mi třeba díru do hlavy vykecá. Myslel jsem na to, že mám dost ztvrdlý prsty od strun a že ji musí škrábat na zádech, když se jí dotýkám. Přes ty mozoly už její teplo a hladkost její kůže vůbec necítím, snad jen zvláštní tlak její blízkosti. Zuzana se v mých očích zase o malý kousíček srazila.

S Evou jsme se seznámili na plese. Seděla s nohama překříženýma v tmavě červených šatech. Na krku se jí třpytil stříbrný křížek s bílým kamenem uprostřed. Vlasy se jí vlnily až k ramenům. Zvedala prázdnou skleničku od vína, na které ulpělo pár červených fleků, a nechala se bavit svojí samotou. Znal jsem ji už od vidění. Věděl jsem, že je vdaná a že má dítě. Její manžel ji bil a na plese se ani neukázal. Všichni věděli, jak se k ní chová. Povídko se o tom, že jednou přišla do malého krámků u nádraží, kde prodávala zeleninu, s opuchlinami na obličejí a s modrou skvrnou na zápěstí. Asi bych nedokázal nikoho uhodit. Ne, to opravdu ne, takový nejsem. Nechápal jsem to a bál jsem se sám sebe, když mě vztek nutil udeřit Zuzanu. Stejně jsem ale nepodlehl. Nikdy bych nikoho neuhodil, na to jsem příliš velký zbabělec.

Byla opravdu krásná. Zrovna jsem měl štěstí, že její matka, shrbená žena s parukou, odešla od stolku a Eva tam zůstala sama. Ponořená do bahna jako první výhonek jara. „Smím prosit?“ Odhodlal jsem se. Hráli zrovna pomalé písničky. Lekla se mě. Když rozpoznala, o koho jde, naznačila mi, abych jí dal pokoj. I ona mě znala od vidění a hlavně od slyšení. „To je ten vožrala s kytarou! Od toho pryč! Zkouší to na každou. Dokonce i na malý holky.“

„Prosím, krásko, přece mně nedáte košem.“

„Nechte mě být, laskavě... starejte se vo sebe!“ a nervózníma rukama si podepřela bradu.

„Ale já se právě starám o sebe, hlavně o sebe a o svoje blaho,“ odseknul jsem našťvaně. Nikdy mě nic nepokořilo tak jako odmítnutí, protože mě mnoho žen neodmítalo. Nicméně jsem si všiml, že mě od té doby neustále pronásledovaly její šedé oči. Mramorové, probodnuté černými zorničkami. Mírně přivřené, jako by něco tušily a vyčkávaly na vhodnou chvíli k útoku. O přestávce se kolem mě prošla, abych si všiml, že je doopravdy krásná. Že má bílou hladkou kůži a krásnou postavu. Udělala to pak ještě třikrát. To už muselo něco znamenat, a tak jsem ji oslovil.

„Slečno...“

„Chci se omluvit, byla sem našťvaná, je to tu dost hrozný,“ přerušila mě rozpačitě a najednou, když nedržela v rukou skleničku a neměla, kam ukotvit své ruce, cítila se hodně nepříjemně, protože sklopila oči a žmoulala si temně rudé nehty v dlaních.

„Ahá, tak teď už to dává smysl. Myslel jsem si, že je to snad kvůli mně.“

„Ne, to ne, určitě... no vážně, vlastně bych... víte, nemám tu vůbec nikoho, s kým bych si mohla popovídat, zapomeňte na to, je to blběj nápad.“ Opravdu se mi zdálo, že ta holka je zoufale nešťastná. Otočila se a chtěla odejít, ale já ji jemně přidržel za zápěstí. Cuklo to s ní. Přece jenom jsem ji nějakým způsobem přitahoval.

„Nechcete se teda někde sejít? Že bysme si třeba popovídali.“ Usmála se a téměř nezatelně přikývla. Současně se vymknula mému chabému, ale účinnému sevření a navrhla čas a místo. Nemůžu říct, že by mě nepřekvapilo, že ta vdaná krásná žena, která vypadá tak upjatě a stydlivě, navrhla noční hodinu a místo opuštěné jako spadlé vychladlé hnízdo.

Uprostřed březového lesa se smáčklo několik stromů příliš k sobě, takže tvořily nepropustnou hradbu. Za tou hradbou stál jeden do myšlenek pohroužený člověk, který už ani nedoufal, že by jeho tajemná kráska přišla. Měsíc ozařoval kůry bříz, takže vrhaly nebezpečně ostré odlesky a dělaly noc přístupnější někomu, kdo se odmalička bál tmy. Některé stíny vypadaly strašlivě a dopadaly

přímo na místo, kde jsem stál. Ačkoli mrzlo a všechno kolem bylo mrtvé a vraždilo dechem, cítil jsem zvláštní radost z toho, že můžu být na tomhle klidném tichém místě, kde se stíny překrývají přes sebe, dusí se jeden o druhý a rodí ze sebe další tmu.

Čekal jsem už dvacet minut, když přede mnou něco zakřupalo. Jak našlapovala, její špičky se šmodrchaly do větviček a rozkřapnutých kelímků. Políbil jsem ji na tvář, ale vycítil jsem, že se její hlava mírně pootočila a že se mi nemotorně nabídla. Šimravá, lahodná chuť mě oslabovala. Pak se odtáhla a mluvila o tom, co ji doma čeká, a že se to už opravdu nedá vydržet. Má plné rty, ne jenom takovou neznatelnou přímkou, která se rozepne, jako když říznete do masa. Ona je vlastně nikdy nesemkla k sobě. Vždy je měla lahodně pootevřené a dýchala teple do mrazu.

Byla jen o malinko menší než já, zachumlaná do kabátu, který se chytal sněhu. Jemnými pohyby hladil bílou vrstvu krásy, která na něm zůstávala a žihala černou látku svou tkání. Řekla mi své důvody, proč vlastně přišla. Nejdřív mluvila nesměle. Její ostych ale brzy zmizel. Musela to už někomu říct. „Já sem... víš, obdivuju tvůj životní styl, je to směšný, ale líbí se mi, jak se s ničím nemažeš, že prostě žiješ, víš? Hodně jsem toho o tobě slyšela. Vezmeš si kytaru, deš na náměstí a prostě jenom zpíváš nebo prostě řveš... Víš, oni tě nenáviděj, já tě obdivuju. Kdysi jsem chtěla malovat. Potopit se do svých obrazů a třeba se z nich zbláznit, pak přišlo dítě.“

„Ale já jsem vlastně jenom sobeckej hajzl.“ Ani nevím, proč jsem tohle ze sebe vyšťval. To mělo zůstat vevnitř. Do toho nikomu nic není.

„Jo, to seš... Jenže já to chci taky. Odpoutat se od věcí, od lidí a žít. Líbíš se mi, máš hezký oči. Dlouho jsem o nich přemýšlela. Jsou takový tvrdý, jako by byly úplně mrtvý, nebo ne, to sem nechtěla říct, jako by vůbec nikdy nežily, a přesto v nich je vidět tolik...“

„Co v nich je vidět?“ nedočkavě jsem ji přerušil. Opřela se do mých očí a pak se usmála.

„Nevim, to je právě to, co nevim. Možná, že tam není nic, a to je naprosto úžasný pro někoho, kdo má neustále potřebu něco hledat. Mám z tebe pocit, že všechno, úplně všechno můžu hodit za hlavu, protože to v těch očích nemá žádný smysl. Nic v nich nemá smysl.“

Když se tak moc vyznala ze své sympatie ke mně, jako by se začala stydět. Otočila se směrem k chřtánu bílou kůrou prosvíceného lesa a pokračovala:

„Pořád ještě bojuju s tím, že dělám něco tak odporného a nesprávného, a čekám, kdy se mi to přestane přičít. Chci si konečně přestat vyčítat, že sobecky dýchám jen pro sebe.“ Pak sklopila hlavu a já viděl, že brečí. „Všechny ty roky, pane bože, co já zabila let.

Kousek po kousku mě žraly ty věci kolem, až zbylo jen to, co tady vidíš před sebou.

A to je setsakramentsky málo. Já měla fantastický sny, viděla krásný věci a malovala je, teď přemejšlim o tom, co dám holce k obědu, jak stihnu vyžehlit a vyprat...“ Začala být opravdu rozrušená, třásla se a vzlykala. Objal jsem ji. Chvěla se mi v náručí. „Proč to tak vůbec je! Nedovolej ti to. Nedovolej ti žít. Pořád ti jen vnucujou pravidla, s kterými nesouhlasíš, a vůbec necítíš, že to tak má bejt!“ Zoufale rozhodila rukama a konečně se očistně rozbřečela.

„No tak, takhle nemluv...“ nevěděl jsem vůbec, co mám říct, protože jsem ji naprosto chápal a věděl, že se na tohle nic odpovět ani nedá. Taky jsem to cítil přesně takhle. Děti jsou jen pojem. Rodiče se o ně mají starat, ale to je také jen nějaká pravda, která se prostě v našich duších neujala. Manželské soužití je na hovno, protože jím oba po pár letech trpí. Starat se o děti je správné a dělá se to, ale to je asi tak všechno, co se o tom dá říct, dá se o tom totiž jenom mluvit, ale cítit to nejde. Protože jsme stvůry, které děti plodí, ale nemají k nim tak silný vztah, aby s nimi vydržely celý život, aby obětovaly samy sebe, svou vášeň, své emoce za jejich štěstí. Ale kdo za to může?!

„Hele, mám doma Kristýnu, musím jít, dneska to ještě nejsem schopná prolomit.“ Usmála se vlastní slabosti. Nechtěl jsem se takhle loučit. Měl jsem úplně ledový ruce a pod jejím svetem byla rozpálená kůže. Hladil jsem ji po zádech a ona z nich ukradla chlad. Pak jsme odešli každý jiným směrem. Já se napojil na chodník, který vedl nahoru k bytovkám, a ona spěchala k náměstí a pak dolů, úplně dolů, směrem k nádraží.

„A tak sem jí řekl, pani učitelce, že chci jedničku, ale ona...“

„Co... Jo takhle je to...“ řekl jsem nepřítomně a pomalu, velice pomalu jsem se vracel zpět z té zimní noci.

Náš byt byl docela veliký. Michala i Martin měli vlastní pokoj, „máma“ bydlela až úplně u dveří, kdyby náhodou pocítila neodolatelnou touhu nás navždy opustit. Neměli jsme žádnou ložnici. Nebylo to potřeba. Zuzana spala na gauči v obýváku a já spal každou noc někde jinde. Koberce už byly propálené stejně jako záclony. Všechno tu vypadalo nevhodně pro dvě malé děti.

„Martínku, a pudeš se mnou na ryby? Áaaano, alebo hej!“

„Takže mám nakonec dvojku, ale ještě jsem jí chtěl říct...“ žvatlal furt samý blbosti a mně to lezlo na nervy.

„To nevadí, Martínku, to nevadí. Pudem na ryby?“

„Jo!“

„Tak se převleč.“

Šel jsem se umýt. V zrcadle jsem si prohlížel všechny rysy, které mi ještě na obličejí zůstaly. Jsem to ale grázl a to dítě už začíná tušit, ale pořád mi dává další a další šance. Má šedivé oči, stejně jako já, a takovou sumčí tlamičku.

Minulý rok mi udělala „máma“ strašlivou scénu v hospodě. Mlčela, nic neříkala, takže ani nic neřvala. Jenom tam stála a na rukou jí plandaly obě děcka. Zklamaně a ubrečeně mě pozorovaly. Nevěděl jsem o tom, a tak jsem rozdával všem dětem, který byly v hospodě (se svými maminkami ovšem) dárky. Nakoupil jsem jim čokolády a plyšové hračky. Slíbil jsem jim to. Udělal jsem jim takový dětský den. Já mám vždycky jednou za čas touhu všechny obejmout a mít je rád! Bohužel to nikdy nevydrží dlouho. Všiml jsem si, že mě

pozorují. Martin měl smutný pohled. Michala poňňukávala. Rozpačitě jsem se na ně usmál a šátral v té blbě igelitce, abych jim taky něco dal. Rozdal jsem tu haldu cizím harantům, a už mi pro mé vlastní prostě vůbec nic nezbylo. Otočili se a odešli. Od té doby mě Michala nenávidí.

Na ryby jsme nakonec nešli, protože jsem si vzpomněl na Jardu a na hospodu, ale maminka snad brzy přijde a Martin dopoví svůj dobrodružný příběh do konce. Koukal na mě, převlečený do tepláků a holínek. Byl udivený, když jsem zavíral dveře. Chtěl něco říct, ale nestihl to. Asi nenáviděl kytaru, která se mi vžírala do kůže, protože Martin strašně rád chodí na ryby.

On si nakonec vypěstuje takový tvrdý, smutný a nepropustný pohled, ale to už se mě týkat nebude.

Zraněná a místy úplně ubitá kytara se mi kývala na zádech. Cítil jsem její ostrý tvar, který mi vyrýpával do páteře rýhu, když jsem mířil k hospodě na náměstí. Nedávno tu postavili nový chodník a novou benzínku. Mohl bych se zeptat, jestli by mě nevzali, když už jsem u vojáků nadobro skončil. Musím si něco najít, nemám ani na cigarety. Dnes nebylo takové vedro jako jindy. Chladný vzduch profukoval skrz mou košili a nutil mě k rychlejší chůzi.

Doufal jsem, že potkám Jardu. Vždycky se s ním dalo chlastat. Bavil se jen o rybách. Neměl takové problémy jako já, protože se nikdy neoženil, a asi věděl proč, a ženský asi taky věděly proč. Měl zvláštěně promáčkľé čelo. Naboural se v autě a od té doby měl lebku posunutou dozadu. Jako by měl část hlavy vevnitř hlavy, no prostě ji má seseknutou, plochou, hnusnou.

Začínal podzim. Kvečeru se prudce ochlazovalo. Husí kůže se dotýkala měkkého červeného flanelu. Tuhle košili jsem dostal od mámy. Vzpomíná na mě, určitě na mě myslí. Žije i s tátou na Slovensku. Je strašně daleko. Nemám na to, abych za nima jel.

Aj, moja stara mama, kdy ji zase uvidím! Tuhle košili jsem si minulý týden propálil od cigarety. Na levém zápěstí je vykouslá

načernalá díra. Aj, moja stara mama! Vždyť ona určitě ví, že ji mám rád, anebo to aspoň tuší, každá máma to vlastně nějakým způsobem tuší. U rybníka jsem se na chvíli zastavil. Tady jsem trávil většinu času. Byl tam klid. Vynořování gumových rybích tlam mně prozrazovalo, že dýchání má přece jenom nějaký smysl. Kolem dokola se rozprostíralo neobdělávané pole. Tráva tam byla po pás. Sedl jsem si vždycky na břeh a čuměl. Prostě jsem jenom čuměl a to bylo všechno.

Prošel jsem březový park, kde se poflakovalo pár nezletilých. Fenda, jak se přezdívalo jedné šestačce s přiblblým úsměvem, se ke mně přihnala. V díře mezi předními zuby se jí vytvořila bublina, jak se snažila mluvit. Pamatuju si, jak jsem se nad ní skláněl, když byla ještě malý, v kočárku rozpřažený děčko. S její mámou jsem se taky jeden čas vídal. Nicméně otec Lucky být nemůžu.

„Čus, Katy!“

„Čus Lúco, čo robíš?“

„Heéé, tak se poflakuju.“ Pištěla a červenala se.

„Hmmm. A už máš nějakýho frajera?“

„Já jich mám!“ A zase ta ohavná bublina. Kdyby si aspoň vyčistila zuby. Ona nebyla zas tak úplně blbá. Zdálo se spíš, že se mě snaží sbalit. V té době jsem se ještě necítil jako pedofil, a tak jsem nereagoval. Je pravda, že za pár let si začala čistit zuby, takže se dala i líbat. Byla jen o pár let starší než Michala. To je škaredost, panečku, hnus.

Tak tedy Jarďa na mě už v hospůdce na náměstí čekal. Měl obrovské brýle. Obroučky byly vyšší než jeho hlava, ale o tom už jsem mluvil. Smál se nějakému vtipu, který pronášela krásná, ačkoli trochu tlustá číšnice. Přes celou hospodu svítily její odbarvené, úplně bílé vlasy, které kupodivu nevypadaly nezdravě, ačkoli nárok na to měly. Byly lesklé a vlnité. Spadaly jí až na lopatky. Upnuté černé tričko a sukně obílená zástěrkou jí slušely. Na tlusté paži měla vytetovaný trnový řetěz, který se svíjel až k lokti. Korpulentní tvary se mi vždycky líbily, protože jsem usoudil, že člověk, který je hodně tlustý, nemůže být nikdy tak hubený jako Zuzana. Číšnice se na mě

podívala a automaticky nahodila nejsladší úsměv, který měla v repertoáru. Obdivoval jsem její krásné zelené oči.

„Co to bude, Katy?“

„To, co vždycky, princezno.“

Jarda byl veselý. Vyhrál tři tisíce v Sazce a hodlal to propít a projít. Jardovi stačilo ke štěstí málo. Jiskřičky v hnědých zasklených očích mě nakazily. Nechal jsem se pozvat. Takovýho žrádla a chlastu za tři litry! Byla to hostina jaksepatří.

Jak jsem se dostal domů, už nevím. Měl jsem úplně seřezané prsty od strun. Hrál jsem až do noci. Vždy jsem se dostal do takového stavu, že jsem prostě nemohl přestat. Doma mi otevřela Zuzana. Vypadala rozcapeně a směšně. V noční košili stála ve dveřích jako vychrtlá bílá žába. Zakřivený obličej se jí smrskával a zase roztahoval, jak sípala, protože nechtěla vzbudit Martina. Ani nevím, co mi povídala, ale určitě jsem to ani neřešil. Ustlal jsem si v kuchyni na zemi, kde jsem ostatně později přebýval, protože jsem se bohužel brzo po tomto flámu rozešel s Evou, a tak jsem neměl kde spát.

Druhý den jsem vstal až pozdě odpoledne. V kuchyni se vařilo. Zuzana měla opuchlý červený oči. Chtěl jsem ji asi obejmout nebo co, já vlastně ani nevím, vždyť ona už je malinká jak nějaké děťátko. Já jsem se tam prostě svíjel v křečích a bylo mi zle, ale jí bylo ještě hůř a brečela.

VIII

„Propíchnu ti uši, chceš přece náušničky. Strčím ti ouško takhle pod jehlu u šicího stroje a začnu šlapat.“

Všichni se skvěle bavili. Smáli se tomu, že popotahuje a mračí se, jako by jí přejížděly pavučiny po čele. Třela si oči a snažila se to setřást. Bála se toho obrovského monstra, které číhalo v rohu u černé půdy. Vždy, když kolem něho prošla, jako by vydechlo saze. Tetka se chytala za hlavu, a smích s ní škubal stejně jako s ostatními.

Dupou, dvě velké, křivé nohy dupou. Jsou nahé. Bílá kůže je prorostlá vystouplými žilami, modrými, na lýtkách do černa. Vždy, když se napne ta hladká noha poškrábaná tmavými žilami, stroj začne mluvit. Nejdříve potichu, jako by zpíval pomalou píseň. Potom se rozkřičí do všech stran. Nohy přestaly šlapat, když položila boltec ucha na chladivý kov. Hlavu jí zlomily dvě staré ruce tak, aby dosáhla. Obličej zkřivila do strachu a čeká na bolest. Zase ten chichot. Nohy už nedupou, začaly totiž prokopávat celou konstrukci šicího stroje.

„Tak buď hodná!“ Dítě si je naprosto vědomo toho, že všechny kolem sebe strašně nenávidí. Má sny. Zdá se jí o stisku kovových jehel, o jejich pomalém pronikání do křupavého boltce. Až jednou přece jenom poprosí babičku, aby jí propíchnla uši. Je ostuda, když už je holka několik let ve škole a nemá propíchnuté uši. Náušnice, které jí dala teta, musí přece využít. Jsou zlaté a mají veprostřed takovou červenou perličku, která připomíná vydrolenou bobulku nezralé maliny. „Tak, babi, propíchni mi uši, ale ne strojem, prosím, ne, na stroji ne.“ Babička se zasměje, jak se jí ten vtip se strojem povedl, vezme korek, nažhaví jehlu, a tím korkem podloží ucho. Tam někde to začne být cítit kovem, holka omdlí a má zase sny. Když se probudila s napíchnutým uchem (protože babička se přece jenom nechtěla vzdát a ucho alespoň nabodla a přestala, až když vláčné tělo přepadlo z jejího klína na tvrdou zem), měla na stolku vedle sebe připravené máslové sušenky a broskev. Jediné, co jí chybí ke štěstí, jsou tedy propíchnuté uši, chtěla cítit šimrání zlata u krku. Chuť másla se rozplývá a zaplavuje. Lípa není vidět. Lípa není ani cítit kdesi za oknem. Všechno se rozpeklo do chuti másla.

IX

Budila mě lípa. Trčela z břehu potoka, ale do mého okna se vešel akorát kmen a trochu koruny. Obrovský strom, kterému se sluneční paprsky zacuchaly do listů a vytvářely zvláštní odlesky. Vždy, když se lípa třpytila, měla jsem dobrou náladu. Ten den byla matná

a všechny její lístky se malátně třepotaly. Chvilí jsem sledovala okolí, než mě to nicnedělání donutilo vstát.

V ložnici je spousta starodávných věcí. Voní to tu jako v nějakém muzeu. Zrcadlo je obroubeno rozpadlým dřevem, ze kterého zívají pravidelné díry od červotočů. Na zamračených stěnách visí staré poprášené obrazy. I ta postel je rozpadlá. Člověk se zhoupne skoro až k zemi, když si lehne a když zaboří nos do prostěradla, taky to cítí a musí se krčit, stejně jako ty stěny. Ale to krčení není vyvoláno zlým zážitkem. Je to spíš kvůli usilovnému přemýšlení. „Jak dlouho?! Ježíšikriste! Jak dlouho už to tady je.“

Šimrala mě podzimní nepřítomnost slunce. Zítra odjíždím. To byla první myšlenka, která mě napadla, když jsem odkopla tlustou peřinu. Pár roztrhlých ubohých peřiček z ní vyprsklo. Snášely se na mě jako můří křidélka. „Motýli mají na sobě jedovatý prášek. Zkus ho setřít a olíznout, bude tě bolet u srdce tři dni a pak ti praskne tahle tepna, takže se ti všude po vnitřku rozlije teplý mazlivý pocit. Není to nepříjemná smrt. Je to špatný, jen když si uvědomíš, že je to smrt.“

- Otec strašně smrdí. Pořád pije, on je totiž bohem. Nemá už skoro žádné zuby. Jen takové černé díry po cigaretách. Bojí se, že má rakovinu.

„Tati, a co je to rakovina?“

„To je, když někdo zvrací vlastní vnitřnosti, víš? Plive plesnivý cáry masa.“

„Aha.“ -

Ten den nebylo jenom zataženo. Zmrtvělé slunce, ulepené od šedého nebe, cítilo hrozbu, která se na něj valila od západu. Těžké černé mraky, které smetly vše, co jim stálo v cestě, začaly u nebe a valily se k zemi a všechno, co škobrtalo na nejistých nohách, přimáčkly do hlíny. Vyběhla jsem ven a živě si pamatuju, jak jsem litovala malou, černě poplivanou myš, která chcipla právě kvůli tomu inkoustovému nebi. Zuby jí trčely z tlamičky a já jsem strašně

dlouho hledala nějaký kámen. Ani nevím proč, snad nějaká spojitost s tou sršní, prostě jsem chtěla něco udělat, aby ta myš měla smysl. Není přece možný, že tam posla jen tak, pro nic za nic...

Nebe ten den vědělo naprosto přesně, co je to rakovina.

Kdybych si jenom dokázala přesně představit, jak to tenkrát všechno bylo. Vím o lípě, která byla tak obrovská, že se její koruna dělila na další menší kmeny. Zírala jsem na ni. Stála jsem před naším domem a nevěděla, kam mám před tou bouřkou utéct. Z paralýzy jsem se probírala, až když jsem uviděla blesk.

Utekla jsem k tetě Stáně, která bydlela kousek od našeho domu. Jak už jsem řekla, cesta k ní a ke strejdovi byla štěrkovitá. Branka zrezavěla. Zelené špice byly obarvené do krvava. Nikdy jsem neotvírala branku klikou, nikdy jsem nezvonila. Měla jsem právo branku přelézt. Ačkoli mě ještě pálily ruce a nohy, podepřela jsem se špičkou o kliku a vyhoupla se přes ni. Byla navlhlá ránem. Chodník měli teta se strejdou vydlážděný nesouměrnými placatými kameny, mezi kterými prorůstala tráva. Jakmile jsem zarachotila železnou konstrukcí branky, pes za mříží u baráku začal štěkat. „Psst, Blesku. To sem já.“ Pes jen zlostně zakňučel, protože věděl, že na mě štěkat prostě nemůže. Tak tady jsem asi doma!

Za záclonou se objevil malý stín. Červená látka se odhrnula a obličej Jakuba, nejmladšího z mých bratranců, se na mě začal pitvořit. Byly mu tak čtyři roky, neuměl pořádně mluvit, žvatlal a až později se projevilo velké opoždění v jeho vývoji. Byl to takový malý hlupáček. Věčně mu teklo z nosu a měl ekzémy. Dokázal si během půl hodiny dokonale znetvořit obličej škrábáním, rejpaním a odlupováním strupů. Jakub byl vlastním synem tety a strejdy. Vzali se, když opustila svého prvního manžela s dvěma dětmi, Romanem a Milanem. Obě tyto děti otčím prostě nenáviděl. Milan měl každou chvíli roztržený ret. Roman, kterému už bylo asi třináct, byl na tom lépe, protože pochopil, že po zlém je to ještě horší než po dobrém. Přizpůsobil se. Znamenalo to sice zakopat část svého

pravého já a předstírat, že otčím je ztělesněná dobrota, ale nic jiného nezbývalo. Nechtěl dopadnout jako jeho o rok mladší bratr, který si nemohl vzít maso ani v neděli, protože si ho podle svého otčima nezasloužil.

Strejda byl taky alkoholik. On ale na rozdíl od mého otce už na chlást skutečně neměl. Když už mu bylo opravdu nejhůř, pokapal si chleba ironem nebo vypil mámě francovku.

Jakub mi otevřel dveře.

„Ahoj, Michalo praštěná.“

„Neříkej mi tak, skrčku malej!“

„Praštěná, praštěná, pitomá, blbá, debilní, kreténská!“

Měla jsem takovej vztek, že jsem mu chytla ty jeho odporný nazrzlý pačesy a škubala jím a křičela na něj a on mě mlátil pěstma a já mu vyrvala celý trs vlasů a zírala na ten chomáč v dlani, zatímco on řval a pištěl a s brekem utekl za tetou. Měla jsem strach, že jsem mu opravdu něco udělala. Z obýváku bylo slyšet jeho pištění a ve dveřích se objevila teta. V temném stínu chodby jsem rozlišila jenom její tlustou siluetu.

„Co se stalo?“ zeptala se. Měla klidný hluboký hlas. Hladila usopence po hlavě. Brečel a já ho nenáviděla.

„Srabe!“ zasyčela jsem a teta se zamračila.

„Proč ho biješ?! Víš, že jsem ráda, když přijdeš, ale tohle už nedělej,“ řekla a odešla. Z obýváku zavolala: „Kubíčku, pod' k mamince, pod' se pocímat.“

Hnusnej usoplenej skřet se šel cícmat se svou mámou, která ho celého zabalila do svých tlustých bílých paží a hladila ho po rozbolené hlavě. Až po dlouhé době jsem si uvědomila, že ten jeho pláč je takovým smutným všudypřítomným bůžkem starých dob. I po tolika letech tu je, aby mi připomněl, že je to všechno strašně důležité a že se to nedá jen tak hodit za hlavu, zlomit a zakopat, že to tu bude číhat ještě dlouho potom, co se naše těla roztrhnou a naprší do hrobů.

Chodba byla tmavá jako ve sklepe. Nesvítilo se tam. Nikde tam nebyla okna, která by trochu zpříjemnila tu nepropustnou tmou. Jen

strašlivé paroží se snažilo rozpárat ten neprodyšný samet načernalého vzduchu. Chvíli jsem tam stála, poslouchala vzlykání Jakuba a chlácholení jeho matky a pozorovala ty rozvětvené bodce.

Příšerně jsem se lekla, když udeřilo. Někde strašně blízko se nejspíš rozpárala země. Znělo to jako by přímo v mé hlavě skládali uhlí. To mě probralo ze zamyšlení. Utekla jsem po schodech nahoru, přímo do pokoje kluků. Lukáš, další dítě kromě Jakuba, které se pyšní tím, že je pravým synem tety a strejdy, a ne jen nějakým hajzlem vyženěným, právě lepil model z papíru. Byla to truhlička. Taková malá křehká truhla se zámek, západy a s „železnými“ dekoracemi. Lukášovi se také mastné vlasy připlácly k hlavě. Byl mladší než já, ale měl šikovné ruce. Ačkoli byly jeho prsty beznadějně ulepené a obalené v kouscích papíru, truhlička se mi strašně líbila. Nedokázala bych tak krásně stříhat a lepit. Někde mu ještě ujela ruka, ale ty vady vidím až teď, když se na tu polorozpadlou truhlu dívám. Předtím mi přišla bezchybná, dokonalá, a snad právě proto jsem mu ji vzala přímo z těch ulepených tlap.

„Hej, co to děláš, vrať mi to, ještě to není hotový!“ Byli jsme si podobní. Hodně lidí nám říkalo, že bratr můj mámy se v tomhle dítěti prostě nezapře. Opravdu jsme byli spíš jako dvojčata. Měl stejně postavenou miniaturní bradu, která se mu začala rýsovat až v pubertě. Stejně tmavé a výrazné, řekla bych krysí oči.

„Držte huby!“ syknul na nás z palandy namalované načerveno Míla, který se ještě nechystal vstávat. „Tyran“ šel do práce, a tak si mohl Milan trochu pospat. Lukáš smutně zvednul obočí, a protože mě měl svým způsobem rád, řekl, že mi tu truhlu dá, až ji dodělá, a tak jsem mu ji vrátila. Den byl černý a zablácený. Hromy začaly nabírat na intenzitě. Ozvalo se bubnování deště. To jsem milovala. Děšť jako by to všechno zchladil a uklidnil. Vytřískával ze mě hrůzu z bouřky. Kapky se rozprskávaly na parapetu.

Milan byl o tři roky starší než já, ale byl beznadějně propadlík. Měl pomalejší myšlení. K tomu se taky nedal zvládnout, a proto měl asi zase pod okem modřinu. Jediný z celé rodiny měl světlé,

nažloutlé vlasy. Jediný měl také modré oči, někdy až do šeda. Topit se v nich rozhodně nedalo, snad jen umrznout a už nikdy neroztát. Když jsem se do nich dívala, našla jsem tam hodně zlé soumravné barvy, ale já se ho nebála, protože mě vždycky přede všemi bránil. Dokázal by Lukáše zmlátit, aby mi tu truhlu dal, ale ten den se mu prostě nějak nechtělo. Slezl z palandy a rozespale se na nás mračil. Rozcuchané tvrdé vlasy spíš připomínaly ty nejjemnější rybí zlámané kůstky – vůbec se nedaly pohladit.

Monokl pod okem mu stále více chrpovatěl. Bože můj, strejce je takovej grázl, vždyť je to taky přece jeho dítě. On ho prostě praštil pěstí přímo do obličejů a srazil ho tím k zemi. Když se Milan zvedal a ječel bolestí, kopnul ho očím do zad! Milan se zasmál.

„To čumíš, co? Fotr je hovado. Jednou ho zabiju, čuráka!“ rozešel se a svou ještě nedorostlou pěstí třísknul do bílé zdi přímo pod obraz šípkového keře s motivem mladé krásné ženy uprostřed opuštěné cesty, která se vinula kolem a pod jejíma nohama a nenacházela nikde žádný směr. Z očí mu tekly slzy, v dálce udeřil hrom a pak prostě jenom přestalo pršet. „Tahle zeď, tohle místo, podívej, to je fotr.“ Část, maličko ušpiněná od krvavých kloubů, byla mírně prohnutá.

„Podí, vyser se na Lukáše, dem do džungle.“ Tak jsem se vysrala na Lukáše, který za to taky ani trochu nemohl a který se asi taky rozbřečel, protože teď tu už nebyl vůbec nikdo, kdo by po něm chtěl truhličku. Zato Milan byl drsnej. Uměl spoustu sprostých slov.

Džungle byl malinký les přímo za jejich domem. Oba starší bratrance Roman a Milan mě tam učili lézt na stromy. Jak už jsem asi naznačila, nebylo to vždy úspěšné a příjemné. Protože mě ještě štípaly vnitřky končetin, spokojila jsem se s tím, že jsem se vyhoupla na obrovský, ale poněkud spláclý kmen křivé lípy, která rostla nízko a vodorovně se zemí, protože ji na počátku něco přerazilo. Vytvořila tím úžasně pohodlné místo k ležení nebo k sezení. Ačkoli bylo hodně vlhké, v tu chvíli mi to vůbec nevadilo. Padaly na mě obrovské kapky spojené v lesklých zelených listech.

Milan už byl někde v koruně vedlejšího stromu a vrískal jak pavián na celé kolo, že ho jednou stejně zabije, čúráka. Musela jsem se tomu smát, protože on se taky smál. Řval do roztrženého nebe, kde se na okamžik strhla bitva mezi černou a modrou barvou. Jako šílenec kopal volnou nohou do stromu a já cítila vůni mokvajících kůry, padaly na mě kapky z listů, stékaly mi po obličeji, tráva mi olizovala dlaně, které byly spuštěné, aby cítily vláhu, a všechno bylo prosycené zelenou ostrou vůní a nahnílou podstatou vystouplých kořenů a tlejících listů. Chtěla jsem tam být napořád a utopit se. Škubala jsem trsy podzimem načnuté trávy, házela si ji na obličej a zajíkala se pod jejím dotykem.

Rozmazávala jsem si kusy hlíny po tvářích a dýchala, protože jsem se chtěla utopit. Hlína nádherně voní, něco z ní je cítit naprosto jiným životem.

Ve vykotlaných, časem umučených stromech začalo něco žít. Zvětšovalo se to. Rostly tomu paže, protože paže dovedou škrtit. Dotklo se to její tváře tak zhoubně, že se jí oči propadly více do hlavy a zůstaly dva namodralé flíčky. Každým rokem viděly dál, ale vše, co viděly, začalo být nemocné nebo mrtvé.

Na půdě je starý bílý člověk, který smutně zírá z probitého kříže. Nikdo jí to nikdy nevěřil.

X

No prostě jsem byl úplně mimo. Vnitřnosti se mi scvrkávaly samy do sebe. Už jsem vyzkoušel snad úplně všechno. Hergot, asi se mnou něco je, to přece není normální, takhle strašně jsem na tom ještě nikdy nebyl. Nestihl jsem ani dojít na záchod. Zkusil jsem se zvednout a doklopýtat se tam, ale omdlel jsem po cestě a vzbudil se asi za deset minut, protože mě lino studilo do ksichtu. Zuzana vařila oběd, utírala pode mnou to svinstvo a samozřejmě brečela. Jaj boha, to už nikdy nemůžu udělat, tohleto. Musím přestat chlastat. Cítil jsem ostrou vůni roštěné, která se dusila pod skleněnou pokličkou, smrděl jsem, ale nebyl jsem schopnej se zvednout. Vařečka pleskala

o stěny vysoké pánve, mouchy kolem mě bzučely a Zuzanka u sporáku polykala prášky, viděl jsem, že snědla celé plato ibuprofenu, aby mi něco dokázala.

Odešla si umřít na gauč.

Do toho vešel Martin. Smál se a sdělil mi, že má zase jedničku! „No to je supr, Mařko, prosím tě, nejdřív vypni sporák a honem rychle skoč za panem Lamberkem, viš přece, kdo to je, no jak s tebou hraje dycky šachy, bydlí hned tady vedle, a řekni mu, aby honem rychle přišel, že je mámě zle.“

„A jak se vypíná sporák a co je s mámou!!!“

„Je jí prostě zle, hergot, Martin, dobře ti hovorím, na nic se neptej a padej. Jo... eště, prostě zatoč tím prvním čudlem doprava, až bude ukazovat ten... no sakra to červený na nulu. A ať tě nenapadne o mně jenom ceknout.“

Martin vystřelil jako namydlenej blesk, nevšiml si mámy, která se uklidňovala do tvrdého spánku, omámená smradem z mýho těla a z roštěný. Já jsem byl taky vyřízenej, protože souvislost projevu mi dala opravdu zabrat. Vyzvracel jsem se před sebe na zem. Uslyšel jsem doktora, jak mluvil k Martinovi, nerozuměl jsem mu, ale slyšel jsem jeho hlas. Věděl jsem, že musím být zticha a modlil jsem se, aby Martina nenapadlo o mně mluvit. Byl by to pěkněj průser. Děcka by šly z domu. Přesto, že jsem k nim necítil nic, co by se nedalo překonat, jsem věděl, že to by bylo moc. Zlikvidoval bych tím úplně všechny. Vedle v obýváku stále šustil doktorův hlas.

Když odešel, Martin vlítnul do kuchyně a brečel, že máma prý bude v pořádku a že se strašně lek'.

Nic jsem na to neřekl a snažil jsem se usnout. Vůbec mi nedošlo, že Martina nemá kdo obsloužit a že má určitě hlad a samý takovýhle krávovin. Prostě jsem to neřešil. Martin je hodně chytrý kluk.

XI

Probudilo mě štípání na tváři. Něco mě švihalo přes hlavu. S leknutím jsem otevřel oči a uviděl svou „mámu“. Rozkročenou nad mým rozvaleným nemocným tělem, svírající v rukou kus špinavého hadru.

„Jaj tak už stě sa vrátily?“

„Ty šmejde, ty hajzle jedna zasraná, já bych tě hnedka strčila někam do kriminálu...“

„Mámo, neřvěte, jaj boha, moje hlava.“

„Co si to za fotra! Ty svině jedna mizerná... hajzle mizernej! Počkej, já ti dám! Ani nažrat ti nedám!“

Postupně jsem se zvedal a divil jsem se, že to šlo, ačkoli před pár hodinami se to zdálo nepředstavitelné. Z řeči tchyně jsem vypožoroval, že se asi něco stalo. Radši jsem se nechtěl ptát, ale přece jenom:

„Co se stalo?!“

„Ty se ještě ptáš!?“

„Bože chráň!!! Mámo, vy stě šialená!“ Měla v ruce smradlavou hadru, kterou mě mlátila do hlavy. Bránil jsem se rukama, jak jsem mohl, a přestože byla o hodně menší než já, nemohl jsem dělat vůbec nic, a tak jsem se jako malé dítě rozbřečel. „Mámo, nechte mě být, co se stalo? Nebíte ma!“ Přestala a s prudkými výdechy se snažila co nejdůrazněji se mnou mluvit.

„Martin se napil... tvýho chlastu se napil a teď je až někde v nemocnici! Svině jedna mizerná, tak ty nedáš pokoj?!“ A zase mě začala mlátit. „Zničíš nás úplně všechny, podívej se na sebe!“ V této fázi už hrozil infarkt. Hadr se svezl z mého zrudlého obličeje do jejích roztřesených rukou.

Klouby byly tak bílé a tak usilovně se snažily prodrat ven z tě rohovité kůže, že skutečně hrozilo, že každou chvíli prolezou a rozprsknou se někde na stěně.

Raději sem neřekl nic, protože jsem z toho byl taky mimo. Strašně jsem se potřeboval pořádně vyřvat, a tak jsem se svezl zpět do svého poblitého koutku, schoulil jsem se do klubička a brečel jako dítě. Mohlo ho to zabít. Mohlo ho to úplně zabít.

XII

... a jak jsem si rozmazávala tu hlínu po tváři, uvědomila jsem si tu příšernou věc. Vždyť já jedu zítra domů! No jo, ale co je to vlastně domů?! O něco jsem si prodloužila prázdniny, protože u nás byla napjatá situace, a tak mě babička odvezla do Dětrichovce. Škola už je tři týdny, podzim začíná trouchnivět a já si ani nedokážu představit, že jedu zase tím odporným motorovým vlakem ve 3:20 z nádraží Jindřichovice pod Smrkem.

Ne, předtím musíme s babičkou ještě jít tři kilometry rozpukanou silnicí, a protože je „dodne“, jak říká moje babička, musíme si svítit baterkou.

Z příkopů podél silnice to cívá, z puklin v silnici to sípe, jdeme dál a u toho malého lesíku, kde se roztínají duté stromy až do nebe...

Proužek světla střílí neposedně z babiččiny dlaně. Je vlhký, chladný vzduch a vše jako by na pár hodin zemřelo. Je tma, tma a ticho, ticho a cesta je plná prasklých skořápek, po kterých šlapu, protože to všude strašně zní, když opouštím Dětrichovec. Ano, to je ten zvuk, ticho prasklých skořápek, po kterých dupu a fňukám k tomu, protože strašně nenávidím ten vlak, který jede odtud tam. Ale takhle přece desetileté dítě neuvažuje. Takto malé dítě prostě jenom cítí usychající bláto na tváři, které stahuje kůži kolem ostře klenutého nosíku a poslouchá prudké trhání v plicích Milana, který přestal řvát a prudce dýchá.

Už je před námi jen ta zřícenina, z které to tříská přímo do mých pat, a jak se snažím přidat do kroku, tím víc to štípe do mých lýtek. Stín mohutně vyžrané díry se pohnul a roztekl se z vnitřku

usmrceného stromu do žil jednoho dítěte. Brečím, protože to bolí. Mnu si rukama oči. Je tma, příšerná tma. Zakřečím svou ruku pevněji do babiččiny dlaně. „Ani sem se nerozloučila.“

XIII

Po pár dnech jsem nakonec přece jenom vstal, uklidněn a téměř šťasten, protože Martina to nezabilo a protože ho už brzo pošlou zpátky domů.

Zuzana bude taky v pořádku. Pořádně jsem se od toho všeho umyl a oholil. Oblékl jsem si novou košili a vyrazil na staré sídliště, kde bydlela Eva. Připadal jsem si opravdu jako znovu narozený, jako by mi dali ještě jednu šanci. Všechno doma pospávalo. Byla noc. Opatrně jsem zavřel dveře a už jsem byl zase venku, už se zase dalo dýchat. Eva bydlela ve velkém domě až úplně u velké samoobsluhy. Její manžel měl noční. Vyběhl jsem až do třetího patra a vzal jsem to tak rychle, že se zase všechno se mnou rozkývalo. Zastavil jsem se a nabral jsem dech. Po zazvonění se ozvalo šoupaní pantoflí a dveře se otevřely.

Otevřela a usmála se na mě. Měla krásný rozmáčený pohled, obočí domalované do lomeného tvaru.

V tmavomodrém županu, který jí lemoval pevnou postavu, bylo vidět dalších pár děr vyžraných asi od molů.

Zpod nich se až ke mně dostala bělost její kůže. Chvíli jsme se na sebe dívali a já si všiml jedné obzvlášť pěkně vykousané díry těsně nad jejím prsem. Tak jsem ji začal hladit a ožírat zbytek županu, látku jsem cuchal v prstech a drásal svými nehty, aby se mi mohla ukázat nahá kůže. Téměř souvislá kůže.

„Chyběls mi,“ zašeptala a já byl tak neskutečně šťastný, že jsem ji musel kousnout do ramene. Vždy jsem jí chtěl ukousnout alespoň kousek toho šřavnatého, nešťastně zvoleného masa.

„Proč sme se nepotkali dřív, řekni mi to, láska moje, veď já ťa milujem tak strašně moc...“ Další slova už jsem nevyslovoval,

jenom dýchal. Zachvěla se, když jsem jí opět stiskl zuby její kůži. Líbilo se jí to, ačkoliv to muselo opravdu hodně bolet. Když už byl župan naprosto zničen, snesl se jako mrtvé tělo ptáka na koberec. Chvilí z něho ještě něco dýchalo. Pak už jen ležel, rozprostřen pod jejím zadkem a stehny jako moře. Vždy jsem v ní byl tak strašně dlouho ponořený jako klíště. Eva nevzdychala. Zavřela oči a nechala se úplně rozbít.

„Musíš jít, Katy.“

„Proč?“

„Slez, chci se vyspat, sem zejtra dlouho v práci.“

„Evo, ned...“

„Pssst, sklapni, vzbudíš malou.“

„Ty jedna potvoro!“ sykl jsem našťavaně, ale když jsem viděl její usměvavý pohled, který jsem svou reakcí vyprovokoval, musel jsem se také usmát. Ne, Evička byla celá jakoby děravá. Milovala mě, ale odněkud jí všechny emoce tekly někam jinam, než by měly. Jistě by byla strašně vhodná pro to, abych se rozvedl a znovu oženil, ale to by m...

„Mám tě ráda a ty to víš, ale teď už vypadni, protože nechci, aby se Kristýna probudila.“

Nemotorně a pomalu jsem se oblékl. Když přivírala dveře, poslala za mnou ještě jeden šedivý pohled. Venku mě pohladilo podzimní přítmí neodvratitelného rána. Vonělo to všude tlením. Zpátky domů jsem to vzal přes park. Kořeny stromů jsou tam tak silné, že dělají boule v chodníku. Párkrát jsem zakopl. Břízy prudce vzpínaly svá těla do černého vnitřku roztoužené noci.

XIV

Náš byt nenávidím, stejně jako tebe nenávidím, odporný smradlavý člověče. Schoulený na matraci v tom svém pozvraceném brlohu. Jako kdyby se právě tobě ubližovalo. Pořád meleš něco o své nemoci. Už ti to tady nikdo nevěří.

Tak už zase jsem tady na starým ošuntělým gauči, který má úložný prostor, aby se do něj mohlo schovat co nejvíc hmyzu. Nikdy

bych nemohla ten gauč sama otevřít, vyvalilo by se to na mě jako nákaza, všechno by mě to obalilo do špíny. Měla jsem růžový stěny, namalovaný tak špatně, že se jednotlivé odstíny potřhané růžové mlátily mezi sebou a tvořily krásné i hnusné obrazce. Růžovou jsme zvolily s mámou proto, aby to všechno znělo veseleji. Opravdu jsme si tehdy myslely, že to závisí jenom na těch stěnách a na barvě, do které jsou oblečeny.

„Jez mozky z králíků, budeš mít delší ruce,“ řekl mi, když jsem se pokoušela hrát na jeho kytaru. Vůbec mi to nešlo.

Takhle zestárla o pár set let, přišpendlená k nim a pohlcená jimi. Kdyby jí chtěl nějaký ožralý otec, i kdyby to byl třebaš bohém, zazpívat a zahrát na kytaru, moc by se jí chtělo mu prokopnout hlavu.

XV

„Michalko, kdybys věděla, co já si zažila, tenkrát v lágru, darmo mluvit.“ A tak mi to zase neřekla. Těžce, přetěžce se zvedla a přinesla večeři. Uvařila pohanský kroupy. Dědala je v pekáči s houbama a kuřecími játry. Jak jsem hltala, myslela jsem na to, co asi dělá Roman a Milan, že asi zrovna vyrábějí luky a šípy, že v „jezírku“ stavějí hráz, aby byla stojatá voda plná vodoměrek, že jim hladina olizuje lýtka a že je to šimrá, takže schválně čerí vodu, aby si vzala i zbytky jejich těl. Když jsem si to uvědomila, začaly mi téct slzy. Babička tam totiž byla vždycky, aby mi je usušila navlhkým kapesníkem. „Broučku, neplač, taky sem si poplakala, ale ty neplač.“

... a už zase pláče, moje krásná stará babička pláče...

Těsně před odjezdem jsme se s Romanem chystali na bojovou stezku. Ukradli mu kapesní nožík, který si chovával v díře nemocného stromu. Byl to červený zavírací nůž, který měl v sobě spoustu důležitých věcí včetně otvíráku na konzervy a vývrtky. Milan ho ukrad a teď za to bude pykat.

Vyrazili jsme k večeru, protože jsme věděli, že Milan sváží seno a celou pevnost hlídá jen ten ufňukánek Jakub. Byla to blesková operace. Jakub dostal od Romana pár facek a běžel pro mámu. Šátrala jsem zatím ve škvorovitém dřevě a hledala nůž. Konečně jsem nahmatala hladkou plastovou střenku. Milan zaslechl pláč a pištění svého nevlastního bratra Jakuba a rozběhl se směrem k nám. Viděla jsem jen, jak bleskurychle odhodil vidle a zařval téměř nelidsky, až se jeho hlas protrhl a vytrysklo z něho něco jako roztrhaný ptačí pískot. Neměli jsme šanci. V momentě, kdy jsem ještě lezla ze stromu, Milan už skákal přes plot. Roman na mě čekal, snažil se mi pomoci, ale já jsem měla takový strach z běsnícího tvora, který se vřítel do džungle jako nějaký splašený kůň. Byl určený a rudý. Prudce dýchal. Jako by se vztekl.

„Vraťte ten nůž!“

„Nebo co jako?“ pohodil Roman hlavou a věděl, že je starší a silnější a že by to měl vyhrát.

„Dostaneš do držky, sráči!“

„Od tebe? No tak pod! Pod' mi dát do držky, když se nebojíš, zmaluju ti ksicht!“

Milan neměl vždycky smysl pro čestnost, a tak vzal velký klacek a mrštil jím po Romanovi. Ten s tím nepočítal. Ucukl, když už bylo pozdě. Konec klacku ho trefil do klíční kosti. Na roztrženém triku se objevila krev. Rozseklo mu to kůži a bílá látka začala prosakovat.

„Ty kreténe!“

zařval Roman a v momentě, kdy dozněl jeho hlas i ve všech okolních lesích ve formě mnohonásobných ozvěn, vrhnul se na Milana. Mlátil ho pěstmi tak, že jsem se začala vážně bát, aby se nikomu z nich nic nestalo. Milan se nedal. Kopal a loket vrazil bratrovi do brady. Oba už řvali stejně a já věděla, že to není jen takový přátelský zápas. Tady šlo o víc. Byli by se tam utloukli, kdyby nezavřískla jejich máma a nezačala je švihat po zádech urvaným vrbovým prutem. Začali se svíjet pod tou bolestí a sípali,

protože už jim nestačil hlas. Teta byla našťvaná, ale já viděla, že pláče. Ze spánků jí tekly čůrky potu a z očí slzy. Nechtěla to dělat, ale musela. Vyhodila mě, řekla, ať jdu domů a ať se nevracím dřív, než ji ten vztek přejde. Oba bratři byli domlácení jeden od druhého a nakonec i od mámy. Když přijel „tyran“, nebylo už na nich žádný místečko, kam by se vešel i jeho výprask, a to ho našťvalo. Hrozně moc ho popudilo, že mu jeho žena nenechala prostor.

XVI

Díval jsem se na televizi, protože nebylo co dělat. Doma na mě všichni zírali jak na vraha. Zkoušel jsem to nějakým způsobem urovnat, ale nic nepomáhalo. Zuzana odsekávala na všechno, co jsem řekl, uraženě sykla, ať jí dám pokoj. Usnul jsem u televize a zdálo se mi... Něco se mi zdálo, hergot, a bylo to krásný. Probudil jsem se kolem osmé hodiny večer. Měl jsem na sobě deku, aby mi nebyla zima. Přece jí na mně ještě záleží, aspoň trochu. Vypadl jsem do nočního světa vnímat tmu a zachumlat se do tmy. Tam je bezpečno.

Tu noc se ale dveře otevřely jako rána, protože za nimi stála rozčuchaná a pomlácená Eva, všechen obsah té rozšklebeniny se vylil přímo do mých očí.

„Co... se stalo?“

„Promiň... ale už se nemůžeme vídat, Jirka to všechno ví a dal mi na výběr, víš?“ Teď už brečela. „Mám si vybrat, dítě, nebo ty, protože víš, že bych to prostě neuhádala, já zůstanu tady, di pryč, prosím tě vypadni.“ Rána se zacelila. Olepený od jejich modřin, od jejího roztrženého obočí, jsem tam stál.

A kam teď, Jirko? Kam teď pudeš, ty zsranej starej vožralo! Boha jeho, čo sa všichni zbláznili?

Coural jsem se potom až do rána po starých a nových sídlištích. Vždyť to nedává smysl, my jsme měli zůstat spolu. To tak prostě mělo bejt! Tak jsem ji chtěl obejmout, učesat jí světlé rozčuchané vlasy, které trčely jako chomáčky vůle z té zkrivlé hlavy.

Návrat pod Sršní kámen

I

Teta Boženka solí slimáky, aby se „vyslintali“, jak říká. Ve dvou prstech drží špetku soli, v druhé ruce celou miskou soli, dřepne si do vlhké trávy, takže už cítí, že ji to studí přes tepláky.

A solí.

Pak se dívá, kolik jich tu dneska je, kristepane, to je nějaký špatný rok! Druhý den je země posetá divnou beztvarem smrtí, která se rozpatlala přímo hrozivě, ale nevzbuzuje to naprosto žádnou lítost.

II

„Nedokáže dobře mluvit s lidma. Je taková zamlklá, a když už mluví, tak kecá jenom kraviny.“ Proto jsem se taky rozhodla, že s tím prostě musím něco udělat, a jela jsem se sbližovat a přátelit s úplně cizíma lidma. Cílem bylo naučit se mluvit. Říkat někomu něco, co ostatní v tom normálním světě vůbec nezajímá. Tady se budeme poslouchat navzájem a bude to prostě skvělý.

To, že jsem vlastně jenom strašák sloužící k odhánění nenažraných ptáků, postavený doprostřed pole, všem na očích, jsem zjistila už dávno. Kvečeru vidíte jenom polámanou siluetu, ovály konzerv na rozpřážené tyči. Zde si můžete povšimnout suché nohy, na které se křiví celé to ošklivé a nepochopitelné tělo. I děti se mě bojí, když se snáší soumrak. Zdálky se smějí, zblízka vřeští. Zde nesmíte přehlédnout trsy poničené slámy. Trčí z mého týla a bolí.

Sedíme v kolečku jak nějakí pitomci. Koukáme na sebe a řešíme se. Mnozí mají roztažené nohy, překřížené nohy a všelijak pod sebou zlomené nohy, protože už nevědí, kam si je samou nudou a unaveností strčit. Dívám se do stromů, které rostou také dokolečka. Nad nimi se rozpínají mraky v různých šedivých odstínech. Ocelová tíha nebe naprosto paralyzovala poštolku,

plachtíci, krnící stále na jednom místě. Zírám na ni a ostatní si hrají s nohama. Přednáška se týká komunikace. Komunikace je velice podstatná a nezbytná činnost. Je to jakýsi proces, a poštolka, stále ještě přišpendlená k bouřkovému mraku, sřala křídla k tělu a jako střela se vrhla na svou oběť.

Pán naproti mně se neustále jenom usmívá. Mají to v popisu práce. „Komunikace je vlastně všude. Nic neexistuje bez komunikace. Každý potřebuje komunikovat...“

Po přednášce se budeme analyzovat. Budeme si sdělovat pocity z toho, že máme nějaké pocity. Budeme dělat jakýsi pocitový odvar, který už nemá naprosto žádnou barvu, žádný zápach a slouží v podstatě jenom k tomu, abychom o něčem mluvili.

Standa je vysoký, kudrnatý a strašně milý kluk. Má nesmírně krátké šortky, a protože je vedro, nevzal si žádné spodní prádlo.

To je taková pohoda!

Protáhnul se na své židličky a roztáhnul nohy. Celou dobu, kdy jsem měla rozpitvávat svou duši, jsem zírala na tmavě růžovou bouli, která mu vyklouzla z jedné nohavice. Když dal nohy více k sobě, přimáčkkl si ji ke stehnu. Alespoň mu není takové vedro. Slunce pálí z jedné strany a z druhé strany, která už několik minut postrádá poštolku, se valí bouřka.

Po chvíli se na nás začaly spouštět servané listy z trpících stromů. Vítr se mi opřel do tváře. I Standovi začala být zima. Chtěl si stáhnout džínové kraťasy trochu dolů, ale dotkl se něčeho, s čím nepočítal. Zarazil se a zrudnul. Okamžitě překřížil nohy a trochu křečovitě je tisknul k sobě.

„Budeme pokračovat vevnitř,“ řekl usměvavý pán. Všichni jsme si vzali židličky a přesunuli se do malé studené místnosti bez poštolek. Chtělo se mi zdrhnout. Opravdu jo. „Cítím se velice příjemně. Krásné prostředí, krásná atmosféra.“ Začala jsem komunikovat, když na mě přišla řada. Standa s rukou přitlačenou

k rozkroku se jen blbě usmíval a bylo mu opravdu trapně. „I mně se tady líbí. Sou tu fajn lidi...“

Ta terapie se moc nepovedla. Řekla jsem si v autobuse na cestě zpátky. Bylo to vlastně všechno úplně blbý. Hrozně moc ptáků tam zpívalo a v koupališti se přelával film z napadané špíny a já jsem tam hrábla rukou, abych tu nepropustnou clonu alespoň na okamžik roztrhla a nechala vodu vydechnout. Spouštělo se mi to po prstech jako průhledné bláto.

III

Jednou jsme se dokonce pokoušeli sblížit. Ona za mnou přišla, že se chce usmířit a žít zase bez pocitu křivdy. „Prostě to smažem,“ řekla a já byl nejšťastnější člověk na světě. Chvilí. Pak jsem si řekl, že jim platím alimenty strašně dlouho. Ona to není sranda, nemám peníze a musím stále dávat děckám alimenty, protože studují. Poslední část svýho života chci žít, a ne živořit a žebrat o každou korunu. Přestal jsem platit a ona mě zase zakopala.

Přišla za mnou domů. Pozval jsem ji dál. Už ve dveřích jsem si všiml, že se mračí a že nějak drze odsekla na můj pozdrav. Sedli jsme si v obýváku. Nejdřív něco neznatelnýho zakoktala, byla dost rozrušená. Pak se zhluboka nadechla a spustila: „Takhle to je. Ty sis myslel, že se usmíříme a ty přestaneš platit. Máma byla strašně nemocná, nemáme peníze, nesmíš jí brát, co jí patří. Ona s těma penězma počítá, vždyť teď nemáme z čeho platit školu!“ Sklopila oči jen proto, aby se o mě hned vzápětí zapřela nenávisným pohledem a řekla pomalu: „Ty šmejde, tys to měl všechno pěkně spočítaný! To se ti vyplatilo nám zase přede všema dělat tátu! Abysme byli my ty svině, který tě vokrádaj!“ Pokoušel jsem se jí to vysvětlit. Nemohl jsem si pomoci, musel jsem se trást, protože to prostě nešlo jinak.

Nadechnul jsem se a řekl, že nechci, aby mě teď přerušovala. Pak jsem spustil.

„Napsal jsem ti písničku, která se ti bude líbit. Ne, nebudu ti ji teď zpívat. Nechci. Jenom ti jako naznačím, co v ní jako je. Musíš pochopit, jak je mi s tebou divně. Jsi už ženská. Vlastně tě ani dost dobře neznám a je to zvláštní, mám takovejch holek, jako seš ty, spousty...“ Po téhle zmínce se instinktivně otrásla. Hned jsem zalitoval, že jsem se do podobnýho chvástání pouštěl. Chtěl jsem jí ale nějak naznačit, že mě její vrstevnice obdivují, abych tím získal zpět alespoň nepatrné smítko jejího uznání. Taky jsem chtěl, aby si uvědomila, že je absurdní platit někomu „cizímu“ přes dvacet let nějaký výdaje.

„No, znáš mě. Chci žít. Vedu naprosto jiný styl života než ostatní lidi –“

„- Ano, si přece bohém, tomu prostě musím rozumět.“ Řekla to s takovou dávkou ironie a opovržení, že jsem měl ještě větší vztek než předtím.

„Ale ty tomu nerozumíš, Michalko, já tu už dlouho nebudu, já sem nemocnej, víš?“

„Ty už ale umíráš přes deset let a nás už... už nás opravdu nikoho nebaví se s tebou loučit.“

„Ale tentokrát to tak asi je, je mi zle, hrozně zle.“

„To mě taky. Z těch tvej keců blbejch se mi zvedá žaludek. Musíme se v tom hrabat bez tvý pomoci a ty si prostě jenom chodíš po světě, s kytarou a přibližným úsměvem a rozmnožuješ se všude jako krysa.“

To bylo zasyčený, to nebylo řečený. Syčela a nenáviděla mě. Cítil jsem, že mě pálej oči, tohle bylo moc. Musel jsem si zapálit cigaretu, ale stejně jsem byl úplně v prdeli. Krysa je strašně hnusný zvíře.

„To ještě všechno přijde. Moje sláva. Uvidíš, že ještě budu slavnej, a pak ti všechno vynahradim,“ řekl jsem blbě, abych alespoň trochu uhájil svou důstojnost. Nechtěl jsem se o tom bavit, a tak jsem spustil pár veršů ze své písně.

„Poslúchaj toto,“ zapřel jsem si kytaru o tělo, ale ruce se mi zase třásly. „Čo toto je? Hergot!“ Pitomě jsem se usmál, abych někam smetl svůj strach z nemocných roztřesených rukou. Zahrál jsem

první akord a rozpačité zazpíval počáteční verše. Daleko jsem se ale nedostal.

„Máš dlouhé černé vlasy,
vlasy bych ti spletl do sta copánků...“

Ušklíbala se. No vážně se ušklíbala.

„Tobě se to nelíbí?“ zeptal jsem se nejistě, když mi akordy rozpačité a falešně umíraly pod rukama.

„Ne.“

„Proč?“

„Je to vážně trapný.“

„Tak já sem podle tebe trapnej?“

„Jo.“

„A v čem? No řekni, v čem sem podle tebe trapnej? V tom, že chci taky už hergot žít?“ Už jsem byl vážně nasranej. Tohle si neměla dovolit. Neřekla nic. Tekly mi slzy, no vážně! Byl sem tak rozčileněj, že jsem na ni vychrlil všechnu tu tíhu, kterou na mě svalovala, a přitom jsem řval a otíral si ksicht do rukávu. Plakal jsem tam před ní jako děcko. O to víc jsem ji nenáviděl. „Jááj Boha, co po mně chceš?! Copak tomu vůbec nerozumíš? Já nejsem schopnej někoho mít doopravdy rád. Můžu milovat sebe, ctít sebe, dbát o sebe, ale do ostatních mi není ani hovno.“

„Aha.“

IV

Zdálo se mi o nějakém, jakémkoliv dítěti s modrýma očima. Byl to chlapec a zíral před sebe, jako by se nechtěl dívat do mě. A tak jsem mu začala vyprávět o tom, jak jsem podruhé pohřbila svého otce. „Vyléčený alkoholik nikdy nesmí začít znovu chlastat!“ A on začal, a tak když přišel domů, přinesl nám dárky - mně plakát, který utrhł na náměstí, byla na něm propagace nějaké knížky. Mámě přinesl housku se salámem. Spala, a tak se nad ní sklonil, až ji vzbudil ostrý rozložený výdech. Řinul se na ni jako plíseň. A tak se to stalo, víš? Ale i kdyžby se k tomu chlastu nevrátil, nemělo by to

cenu. On je na světě jenom sám pro sebe. Přesto jsme my dva jako hadí jazyk.

Snažíme se dvojit ze stejného základu co možná nejdál od sebe. Nemůžeme ale nikdy zapřít, že trčíme ze stejného chřtánu a že jsme smrtelně podpořeni jedem.

Malé blíže neurčené dítě jenom zírá ven. Na ohradu, kde jsou vidět tři strašně divocí oslové. Směje se, protože jeden kopnul toho druhého, a už s nimi mají co dělat. Snaží se je uklidnit, ale oslové se trhají z rukou svých chovatelů, až jim prokopnou břicha a celou rozkývanost všech dřevěných ohrad.

Vzbudilo mě kodrcání vlaku na rozbité trati. Máma ještě spala.

„Za chvíli tam budem, vstávej!“ dotkla jsem se jejího kolene. Odlepila těžká víčka od sebe a zamračila se.

Zase budu pozorovat les, ve kterém to všechno začalo štípat. Zase se vrátím k jezírku a k jeho vodoměrkám. Nemohla jsem vědět, že mě tam už nic živého nepotká. Tolik let už to je! Snad pět, co jsem tu byla naposled. Nahnuté stráně mě zapínají do svého objetí. Ne, my tam dojedeme, my na té cestě neumřeme. Máma nutí své opuchlé oči k poslušnosti. Je stále ještě slabá, ale zvládne to.

Podlomily se mi kolena, když jsem vystupovala z vlaku. Jako bych neměla v lýtkách naprosto žádnou sílu. To ten mráz. Jeho popepřený výdech podsekává jakýkoliv pohyb.

Na konci světa bývá zima drsnější než jinde, protože nemusí brát na nikoho ohled. Všechno je bílé, schované pod studenou smrtí. Mrtvé, rozkládající se plástve země už přestaly čekat na jaro. Choulím se do své staré bundy a máma se třese. Měla se tepleji obléct, radila jsem jí to, ale nikdy si nedá říct.

Celou cestu zní sních pod nohama, jako by chtěl něco říct. Křupe o vetřelcích.

„Jsi tu víc cizí než já!“ řekla jsem vztekle a rozkopla kus sněhového plátu. Odlepil se od zamrzlé silnice. Máma to nemůže chápat. Jde navštívit svého opilého bratra, chudák, měla kolem sebe

vždycky jenom opilce, a tak má soucit. Já ho nemám, protože jsem zlá a zabírám i rovnoměrnost sněhu.

Já jdu starou bolestivou stopou, kde jsem kdysi srostla s asfaltem, kde jsem pukala s asfaltem té jedné jediné silnice, té spojnice mezi životem a neživotem.

Došly jsme až ke strejdovi. Branka nebyla rezavá, protože vůbec nebyla. Kolem celé vesnice běhal vzteklý Ben, a kdyby někdo vůbec tady, na konci všeho, bydlel, určitě by ho už zastřelil. Vyřítíl se na nás od veliké skalky, kterou tvořily ploché, na sebe naskládané šutry. Na téměř souvislé zdi bylo přibité kolo od kočáru. Stále tam ještě zůstalo, ačkoli všechno ostatní se už roztránilo o zem. Stály jsme s mámou zkoprněle a pozorovaly ohromné, ale vychrtlé psí tělo, starý a zubožený kus stále ještě strašně živého masa. Matnýma očima sledoval náš strach, kýval ocasem ze strany na stranu a jazyk mu trčel z huby. Z okna se ozval strejcův vřeštivý hlas. Pes poslechl, přestože touha po zabíjení v něm otevírala stavidla. Chtěl nás roztrhat. Měl hlad. Doteďka nechápu, proč to neudělal, proč ten věčně umírající tvor zůstal stát a poslouchal někoho, koho by měl nenávidět.

V

S čepicí rozjedenou zubem času vypadal strejc jako nepovedený Rumcajs. Také měl takové vousy. V ruce držel velkou pušku, takže podobnost s loupežníkem byla zřejmá. Podle zápachu, který se dal téměř nahmatat a sápal se na nás z jeho těla a rozpadlého oblečení, jsem poznala, že se vůbec nemyje a že minulých několik měsíců prožil ponořený jako korek v lahvi.

Pozval nás dál. Měl rozklepané ruce. Bylo na něm vidět, že je šťastím bez sebe, že konečně po tolika letech vidí svou sestru a neteř. V baráku to bylo stejné jako před lety a mně se chtělo nad tou stejností brečet, protože to byl dokonale zakonzervovaný stav toho, co bylo, když to žilo. Teta se s klukama přestěhovala do Jindřichovic, a tím naprosto všichni zmizeli z mého života, protože už prostě nechtěli na nic podobného myslet. Zlomili to.

Babička mi dala k dvacátým prvním narozeninám oranžovou růži. Vůbec se mi nelíbila. Celá byla okousaná a uvnitř ležel škvor. Když jsem si k ní čichla, jeho hadovité tělíčko se dotklo mého nosu. Babička se celá vyděsila, protože viděla můj strach. Okamžitě ho rozřízla mezi nehty. Teď už je růže neškodná.

Suchá trčí z hrníčku, navždy zkoprnělá, neschopná uvadnout a zetlít. Má na sobě tenká vlákna na mnoha místech zpřetrhané pavučiny. Je zbytečně uvězněná těmi neskutečně slabými pouty.

Jen on zůstal, paradoxně mi jenom on připomínal to, co jsem tak milovala. Zíral nechápavě do mých krysích, věčně hladových očí a myslel si, že jsem snad jenom unavená po cestě, a proto mě pohladil po vlasech. Zvedl se mi žaludek, ale věděla jsem, že ucuknout prostě nemůžu. Jeho dlaň s tím vším přece souvisí.

Mluvil trhavě, a kdyby neměl ruce, tak by se snad nedomluvil vůbec. Jeho monolog byl nudný a strašně těžko dešifrovatelný.

„Sem byl včera takhle... jo a tam krev... no svině jedna zmije, co ti budu povídat. Tak já tak a ona... hi,“ a usmál se, jako by říkal nějaký vtip. Musím říct, že pointa celého vyprávění mě zaujala nejvíc: „A ona... hi?“ a zvedl hlas a oči mu jiskřily, tak byl šťastný, že odhodil pušku do křesla. Pak mi ukázal svůj roztrhaný pas. Ohmatanou malou knížku, ve které měl tolik razítek!

„Ty kurvo, tos ještě neviděla, co?“ Tak jsem zakroutila hlavou, že to opravdu neznám a že se s tím setkávám poprvé v životě, protože se nebezpečně přiblížil ke křeslu.

Nabídl nám koláč, který byl vrchovatě pocukrovaný plísni. Řekla jsem, že mám zkažený žaludek a že nesmím nic takového jíst.

„Taky je ti tak zle? No já... úplně v prdeli ti povim... krev a tak, ale nemyslim to špatně...“

Máma za nic na světě nechtěla, aby se v naší přítomnosti vožral, a tak vypila nabízenou flašku sama a vzápětí jí zachutnal i ten koláč. Chtělo se mi zvracet, a abych se nemusela dívat na degradovanou matku, zírala jsem na plesnivé zdi a hledala v nich pohádky

s hororovou tematikou. Z takové plísně totiž většinou třeští pařáty a odkousnuté hlavy, když se pořádně zadíváte na potrhané okraje.

Byla tam už strašná zima, a tak jsem řekla, že půjdu spát. Nikdo si nevšiml, že mi tečou slzy a mažu si je všude po tváři, až to štípe, protože jsem v těch lidských a zvířecích torzech na zdi nenašla nic s dobrým koncem.

Šla jsem nahoru. Tam, kde je promáčklá zeď a obraz, tam, kde měli kluci schovaný modely hraček z ABC, toulce na šípy a kudly s tenkým ostřím. Chtěla jsem najít něco, co by mi je vrátilo zpátky. Zase jsem byla ta ubulená malá holka s rozškrábanými lokty. Sedla jsem si na palandu. Červená barva byla pokrytá prachem a špínou. Místy se vydrolila dolů na zem jako seschlá krev. Dneska budu spát ve vašich postelích a dýchat vaše sny... pomyslela jsem si a začala hladit nažloutlé polštáře.

Jen ta promáčklá zeď zbyla. Řekla jsem si, že to udělám, ale neudělala jsem to, protože jsem srab a ruka se mi vždycky zastavila těsně před nárazem. Tak jsem jen stála několik hodin naproti tomu symbolu maximální nenávisti, která dokázala zakořenit v dítěti. Doteďka toho lituju strašně moc, protože to všechno mohlo ven a nemuselo to ve mně tak dlouho kvasit. Stačí prostě praštit do zdi a všechno zmizí jako mrtvý hmyz, přestane to dráždit ucha.

Usnula jsem, ani nevím jak. Máma se ke mně k ránu lísala, protože jí byla zima a měla bolení břicha. Byla malinká, srolovaná jako nikým nechtěné hádě do zvláště kostnatého uzlu. Po snídani, kterou jsem opět vynechala, ačkoli mě bolel žaludek z hladu, jsme se vydali k Domu.

VI

Dům, kde všechno čpělo Sršním kamenem. Byl osamocený a taky mluvil. Stejně jako sníh mě nepoznával. V kříži jsem viděla temeno bílé hlavy. Otočil se, ten starý člověk se otočil, aby se na mě nemusel dívat. Nikdo mi nikdy nevěřil, že tam někdo je. Všichni se mi kvůli tomu vždy jen smáli. Pár vlasů olizovalo štít z toho proklatého kříže. Je tam. Starý bílý člověk s dlouhými vlasy, zchmýřený nešťastný

muž. Vždyť mi pokaždé dovolil, abych se mu pohledem zanořila do rozpitého obličejce. Teď jsem mohla vnímat jen mlhovinu věčnými ranami zprohýbaného týlu. Ta smrt ho musí stále ještě bolet.

Za hustými černými lesy žil beran a ten měl na svém hřbetě přilepenou zahovněnou slepici. Nebyli šťastní, protože je týral jeden moc zlý člověk. Nedával jim jíst ani pít, a tak se museli spokojit s tím, co příroda nadělila. Ten člověk vždy přišel a zvířátka se ho bála, když natáhl dlaň a řekl: „Slepičko, slepičko, sneseš mi vajíčko?“

Slepička nemohla jinak, a tak snesla, ale bylo to takové zkažené a ošklivé vejce, že se každý zhrozil, co by se z toho vylíhlo, kdyby to mělo tu možnost. Tak tam žili dlouze a smutně.

Jednou chtěli strejcovi vypovězení a proklínání synové berana tajně ostříhat, protože už měl chlupy dlouhé a těžké slepičím trusem. V polovině práce toho ale nechali, protože na ně strejc mířil pistolí a řval: „Vypadněte z mého pozemku, nechte mého berana!“

Beran, který se od té doby převažoval tíhou jen k jedné straně, byl nyní dokonale nešťastným a pokaženým tvorem a jediná slepice ho mohla litovat. Kvokla smutně a svými ulepenými pařáty přešlápla na teplejší chundelatou beranovu stranu, čímž mu vůbec nepomohla.

VII

V lesíku za Domem, který má dvě křídla a kde u skalky leží kámen se ztrouchnivělou schránkou sršně, už nejsou žádné větve. Lidé je usekali a nechali tam trčet jen ty trupy bez nároku na jakoukoliv nepořádnou končetinu, která by se křivila jinam než do nebe. Strejc nakopával zbytky rozdrážděného psa a nadával. Večerem se červenalo snad úplně všechno na zemi. Kmeny hořely jako kdysi její lokty. Štípaly... Nemohla se s tím nějak vypořádat, prostě to nešlo tak rychle.

Bude to trvat několik set let, a tak jsem jen schovala hlavu do dlaní a nenáviděla.

Čokl začal kňučet, protože ho strejc nakopl do břicha. Přestal škrnit tlamu. A třebaže by ho jistojistě dokázal roztrhat, nebo alespoň kousnout do krční tepny, protože to byl obrovský vlčák, zaštípal jenom tlamou a s hubou plnou jedovatých slin se svalil na zem. Nechcípnul, jen ležel, a já cítila i z té vzdálenosti štiplavý smrad navlhých psů, kteří jsou zprašivělí, šílení a jeden pro druhého nepostradatelní.

Kateřina Kováčová
Hnízda

Edice Oceněná díla
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 3. 2. 2017

ISBN 978-80-7532-235-7 (pdf)